Tizenkilenczedik évfo'yam. 79. szám. Kolozsvárt, csütörtök, április 7. 1898.

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utcza végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az „ELLENZÉK" előfizetési dija:
Egész évre 16 frt v. 32 korona. | Negyedévre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt v. 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9. POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP. Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utcza 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.
Reklam sora 1 forint.
Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.
Hivatalos közlemények sora: 5 forint.
Nyilttéri czikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

Az uj kvóta.

Az osztrák kvóta-bizottság tagjai között a napokban egy ominosus táblázatot osztottak szét.

Ez a táblázat arra való, hogy a kvóta-bizottság tagjai tájékozást szerezzenek maguknak egyfelől arról, hogy a számitás alapját képező bruttó jövedelem mennyit tesz ki Ausztriában és mennyit Magyarországon.

Mennyit kell abból levonni az egyik és mennyit a másik állam javára és tehát mennyi marad az egyik és mennyi a másik fél részén a jövedelem.

A főeredmény e táblázat szerint az, hogy Ausztriára nézve kitesz a bruttó jövedelem 3803·4 m. forintot, Magyarországra pedig 2149·3 m. forintot.

Ezen jövedelem arányában tehát a közös költségekhez Ausztriának 64, Magyarországnak **36** százalékkal kell járulnia.

Már ha ez a táblázat hiteles, a mint hogy azt annak kell tekintenünk — akkor Magyarország e számitás szerint jövőben **36** százalékkal fogna a közös terhek viselésében részt venni vagy is 3 és egyharmad százalékkal magasabb összeggel, mint a hogy eddig cselekedte.

Ha ezt az aránykulcsot vesszük, akkor Magyarország terhe a jövőben a közös költségek hordozásában évi 5 millió forint emelkedést mutatna.

Tekintettel arra, hogy a kiegyezési szerződés 10 évről 10 évre ujittatik meg, ezen idő, vagy is egy czikklus alatt nem kevesebb, mint 40—50 millió forint áldozatot kellene hoznunk azért a nagyon is kétes értékű dicsőségért, mely abban áll, hogy Ausztria kegyeskedik minket továbbra is megtartani abban az államjogi kötelékben, a melybe az 1867-iki állambölcsek belekényszeritették Magyarországot.

Már volt alkalmunk beszélni e helyen is az osztrák kormánynak ama tervéről, mely szerint a Magyarországgal a legközelebbi 10 esztendőre megkötendő gazdasági kiegyezés rendén a közös költségekhez való hozzájárulás eddigi arány kulcsát megváltoztatni akarja olykép, hogy Magyarország ezentul magasabb kvóta szerint hordozza a közös költségeket.

E tekintetben már konkrét számadatokról is hallhattunk eleget. Egyszer 39, 38, majd 37, olykor 40 százalékos kvótáról is volt szó. Arról is hirt vehettünk, hogy a magyar kormány szintén kész elmenni a 35 százalékig.

Most már preczizirozva van immár az osztrák kormány követelése.

E szerint az osztrákok a már ismert táblázat szerint Magyarország részesedési arányát 36, az osztrákokét pedig 64 százalékban állapitják meg.

Az osztrák kvóta-bizottság elé terjesztett hivatalos táblázat konkrét adatokra van alapitva.

Az osztrák kvóta-bizottság tagjai tehát már tisztában lehetnek azzal, hogy mennyit tesz ki a két államnak különkülön is azon jövedelme, a mely a kvóta-arány megállapitásánál alapul veendő.

Ámde hiában keresünk a másik szerződő fél, vagy is Magyarország kormánya részéről olyan operatum után, a melyben az osztrákhoz hasonló jövedelmi kiszámitások eredményei benn foglaltatnának.

Lehet ugyan, hogy ugy titokban megcsináltatta a magyar kormány is az osztrákéhoz hasonló tartalmu operatumot, s azt a magyar kvóta bizottságnak rendelkezésére is fogja bocsátani. Ez idő szerint e tekintetben teljesen tájékozatlanul állunk.

Már pedig mikor az egyik szerződőfél már publikálja a dolgot, ugyanegy időben a másiknak is ki kellene lépnie a nyilvánosság elé, hogy a közvélemény egyöntetű képet nyerhessen erről, a nagyon is fontos kérdésről.

Arról ugyan hallottunk már hónapokkal ezelőtt, hogy a magyar kormány 35 százalékig elmenni kész, de positiv adatok mindeddig nem kerültek nyilvánosságra, hogy a t. kormány mi alapon állapitja meg ezt a 35 százalékot és főleg, hogy mi indokolja Magyarországnak ezt az ujabb megterhelését.

A ki az ország szembetünő gazdasági hanyatlását látja, az nehezen fogja elhinni, hogy Magyarországnak számitásba vehető közjövedelmei oly mértékben emelkedtek volna, mint a mily mértékben emelni akarják a hozzájárulási arányt.

És mi nem hisszük, hogy valaki a közvéleményt meggyőzni tudná, hogy mi tényleg oly gazdasági erőgyarapodást értünk el, a mely a kvóta-emelést lehetővé tenné.

Várjuk a kormány positiv adatait, s akkor majd rátérünk a részletekre is.

Uj provizórium.

Veszedelmesen közeledvén a május elseje, ismét szárnyra kapott a hir, hogy a kormány uj provizóriummal lepi meg az országot, minthogy az osztrák parlamenti viszonyok bizonytalansága folytán alig lehet kilátás a kiegyezési javaslatok elfogadására, a mig a nyelvrendeleteket vissza nem vonják, uj törvényt nem hoznak. De ez még mind semmi, akkor is olyan kiegyezést fogadnak el az osztrák urak, mely Magyarországot a kifacsart czitrommal helyezné egy sorba.

Konstatálható ezek után, hogy a kiegyezés elsősorban attól függ, vajjon Leitmeritzben a bakter csehül vagy németül kiáltja-e el a tizenegyet, másodsorban attól, hajlandó e Magyarország mindazt az áldozatot meghozni, a mit az osztrákok kivánnak. Erre azután nagyon kapóra jött a tengerészetnek kért uj költségemelés, valamint a hadseregnél a tiszti fizetések rendezése czimén tervelt nagyobb kiadások, melyek csak négy-öt százalékos kvóta-emelést számitva, nagyon jelentékenyen terhelnék meg a magyar költségvetést.

Ez egyszer igaza van a kormánynak, hogy a provizóriumra, még az osztrákoknak immár krónikussá vált parlamenti botrányai okából sincs szükség. Ők maguk akarják megszüntetni a gazdasági kiegyezést, tehát meg kell azt szüntetni. Mégis a kormánynak nagyhangu czáfolata, hogy semmi uj provizoriumba bele nem megy, csak fentartással fogadható, mert bizony sokkal jobban ragaszkodnak ők a mai rossz rendszer fentartásához.

Ha őszinte a kormány kijelentése, ha hinni lehet a hozzá közel álló lapoknak, melyek azt kezdik irni, hogy az osztrákok csinálják is már a külön vámterület felállitására a szabályzatokat, akkor csakugyan azt kell hinnünk, hogy Magyarország gazdasági érdekei iránt több jóakarattal viseltetnek az osztrákok, mint a saját kormányunk, mely a kvótaemelésbe elvileg már beleegyezett, sőt igéretet is tett egy 35.5 százalékos kvóta elfogadására.

Csakhogy arról a kvótáról majd még beszélünk, és pedig elsősorban is annyit, hogy mivel a megegyezés csak Magyarország nagy anyagi károsodásával volna elérhető, melyre osztrák részről a mi mezőgazdaságunknak semmi rekompenzáczió sem adatnék, mi meg majd a közjogi kiegyezésnek közös intézményeiből alakitjuk meg a magyar hadsereget és a magyar udvartartást. Ha már válni akarnak az osztrákok, hát rendezzük teljesen és véglegesen dolgainkat.

Vidék.

Brassó, 1898 április 5.

Egy tanitónő temetése. A brassói Gazetta és a névmagyarositás. Harcz, háboru a szászok és a hivatalos magyar lap között. Brassó és Háromszékmegyék összehasonlitása.

Brassói Veszprémi Irén, a debreczeni felső leányiskola tanitónője e hó 2-án itt Brassóban özv. édes anyjánál elhalálozván, e hó 4-én adatott át életének 26-ik évében az anyaföldnek. A debreczeni f. leányiskola Dóczi Gedeont, az igazgató-tanárt küldötte Brassóba erre a temetésre, egy igen szép koszorut és fehér szalagot hozván a korán elhunyt kitünő tanitónő koporsójára a tanári testület nevében, Dóczi Gedeon igazgató megható emlékbeszédet tartott az elhunyt koporsója felett az itteni ref. temetőben nagyszámu résztvevők jelenlétében, méltatván az elhunyt érdemeit. Veszprémi Irén itt végezte az áll. el. és polg. iskolákat s Kolozsvárt a tanitónői képző intézetet. Mint elemi isk. tanitónő kapott alkalmazást Debreczenben, de pár év mulva önszorgalmán tette le a polg. isk. vizsgát Budapesten és igy lett a f. leányiskolánál alkalmazva. A brassói áll. elemi és polg. leányiskola tanitónői személyzete nem jelent meg egykori kitünő tanitványa temetésén, de még a kir. tanfelügyelő sem. A kegyelet cultiválása is az iskolák feladata.

Szóljunk valamit Gazetáról is, lássuk, hogyan vélekedik felőlünk, „Bolond nyargalás" czimü vezér czikkében, miután azt irja, hogy Erdély a Bánát és Magyarország egy nagy katona laktanya lett s miután panaszolja, hogy nálunk az állam alatt mindig magyart kell érteni, igy folytatja:"

„Minthogy ezen a világon minden egy bizonyos határig megyen, mi azt tartjuk, hogy a mi ellenfeleinknek az a bolond nyargalása is eléggé igazolja, hogy a magyarositás bolondsága is elért a tetőig (még nem"!)

„Gőggel, büszkeséggel és a jogok lab bal tapodásával csak gyengeséget lehet szerezni. Erre kellene a mi nemzetiségünk ellenfelének gondolni s hogy mérsékelnék már egyszer magukat és itélkeznének higgadtabb észszel." A czeglédi ezer idegen név magyarositásáról igy ir: „Ez a magyarositási csuma Szegedre is beütött és ott is ezeren kérték saját és családjaik megmagyarositását".

Azt irtuk volt közelebbi levelünkben, hogy a brassói szász-magyar torzsalkodás elült, de nagyot csalódtunk. A brassói magyar hivatalos lap ismét felvette a kesztyüt és szemrehányást tett a szász mérsékelteknek, hogy a magyarok segitettek képviselőt, még pedig szászajkut magyarral szemben választani, holott ha a magyarok nem mennek segitségére a mérsékelt szászoknak: akkor a zöldeké lett volna a diadal. És most ez a hála, hogy fekete és zöld szászok közt nincs különbség, ha a hivatalos magyar lapot, kell ütni.

A dolog idáig jutott volt, hogy a hivatalos magyar lap egyik szorgalmas munkatársa magyarázatot kért két tanu által a Kr. Tageblatt, tehát a mérsékelt szászpárt lapjának szerkesztőjétől bizonyos sértő kifejezések miatt. A magyarázat meg lett adva s igy a dolog abban maradott. Azt hittük, hogy ezzel el van a heczczelődés végezve. De ekkor előlépeti Hubber János, az ó-brassói szász pap és a zöldek elnöke a városi képviselőgyülésen. Bevádolta a hivatalos magyar lapot, hogy ez egy idő óta szüntelen támadja a városi tisztviselőket a polgármestertől az utolsó rendőrig.

Azt kérdezte a polgármestertől, hogy nem látna-e szükségesnek a hivatalos magyar lap ellen komolyan fellépni? A polgármester, Jakóbi Károly higgadtságot mutatott s azt felelte, hogy közpályán működők az ilyes támadásoknak kivannak téve, de mindennek van határa. Hubbes pártelnök inditványára a képviselő testület bizalmat szavazott egyhangulag a városi összes hivatalnokoknak, tehát még azoknak is, kik a márczius ünnepség alatt a főispán nyilatkozata szerint tapintatlanságot követtek el s a kik ellen e miatt fegyelmi vizsgálat van inditva, melynek végrehajtása a polgármesterre van bizva. A komikum itt abban van, hogy a polgármester nyomban kijelentette, hogy ő egy előkelő állásu szász hivatalnokért többé nem vállal felelősséget s igy a bizottság kiküldését inditványozta. Megtörtént. A másik comikum az, hogy a képviselő testület az összes városi hivatalnokoknak bizalmat szavazott s igy még a tapintatlanoknak is, a mivel a főispán eljárása ellen tüntettek hallgatólag. Most már nem merjük azt irni s remélleni, hogy mostanság béke leend Brassóban

Három hete már, hogy foly a tintaharcz az itteni német és magyar lapok között s mi azt kérdezzük, hogy okvetlen meg kellett-e ennek történni? Tegyünk egy kis összehasonlitást két szomszéd vármegye u. m. Brassó és Háromszék vármegyék között. Háromszékmegye főispánja valóságos belső titkos tanácsos, Márczius 15-én az egész megyei tisztikarral, magyar diszruhába öltözve, megjelent fényes nappal a Sepsi-Szt.-György szép piaczán, a honvéd emlékoszlop előtt s végig ott volt az ünnepélyen. A város polgármestere tartja diszmagyarban az emlékbeszédet. Ott mindenki örvendett, lelkesedett, gazdag és szegény egyaránt, éltette hangosan a hazát és a királyt. Zavar, rendetlenségnek semmi nyoma. Este 3—4 százan gyültek össze társas vacsorára.

Brassómegyében márcz. 15 én az ünnepségen még soha sem láttunk főispánt. — Megirtam, hogy mik történtek itt e nagy napokon 1894—1898-ban. Ha Brassómegye főispánja ugy tett volna itt, mint Háromszékmegye főispánja, ha el járt volna a márczius 15-iki hazafias ünnepélyekre ugy, mint Pócsa József v. b. t. tanácsos és főispán tette: merte volna valaha a brassói rendőrség az ünneplő közönséget az utczán megtámadni? Merte volna a katonaságot segitségül hivni? Lenne ma itt Brassóban olyan dulakodás, olyan gyülölködés szónok és magyarok között? Folyamatban lenne e két redőr alkapitány ellen a fegyelmi vizsgálat? Adott volna e alkalma Hubes János ev. szász lelkésznek a magyar hivatalos lap ellen a városi közgyülésen felszólalni és a összes városi hivatalnokok javára bizalmat nyilvánitani! A brassói márczius 15-iki ünnepséget este lámpánál zárt ajtók mögött tartják, a társas vacsorán megjelennek 60—70-en, azoknak is fele nők és a daláda tagja. Hivatalnokot Istenért sem látnál ott. Ez a különbség a két megye között, pedig mind a két főispánt a király nevezte ki.

Nem ki, de mit.

A kiállitás hatása az erdélyi részekre.

Kolozsvár, április 7.

Tegnapelőtt diólhéjba összefoglalva rámutattunk arra, hogy az iparkiállitás által mily lendületet nyerne Kolozsvár ipara és ipari forgalma?

Most a második kérdés tolul előnkbe.

Mit nyerne e kiállitással az erdélyi részek ipara, kereskedelme, vagyonosodása?

Sokat, igen sokat.

Az az, hogy ez attól függ, hogy szorgalommal, körültekintéssel és solid iparkodással miképen tudná az erdélyi részek iparüző közönsége egy ily kiállitás által nyujtott előnyöket kiaknázni és a tehetségeket érvényre juttatni?

E tekintetben más kiállitások eredményeire kell egy pillantást vetnünk, hogy a multak tapasztalataiból okuljunk és ebből hasznot huzzunk.

A deési kiállitásokat az erdélyrészi kiállitásra nézve mérték adónak nem vehetjük.

A milleniumi kiállitás nagyobb szabásu volt és idő tekintetében sokkal közelebb esik hozzánk, hogy sem ebből a mi viszonyainkra a mai nap mértéket vehessünk.

A budapesti 1885 évi országos kiállitás tanuságait azonban már felhasználhatjuk.

A sokból csak egy pár példát hozok fel.

A sepsi-szentgyörgyi szövő intézetnek egészen magyar stilü és valóban szép függönyei és egyéb szövött árui általános feltünést keltettek és a szolid árak a szövő intézet portékáit kelendővé tették a kiállitáson.

És mi történt? A készlet csakhamar elfogyott s az utánrendeléseknek nem a szokásos 8—10 nap alatt, de két-három hónap alatt sem tudtak eleget tenni.

Utoljára is a kereskedők csehországi gyárakból voltak kénytelenek megrendelni a sepsi-szentgyörgyi szövött árukat.

Ugyanezt tapasztaltuk az agyagárunál. A szamosujvári készitmények hóditottak.

Azonban a szép gyártmányok megrendeléseit nem tudták foganatositani a jeles kiállitók.

Ez a két törekvés tehát határozottan kárba veszett. Pedig mennyi volt és van ehhez hasonló a kiállitások alkalmával. Ha mi csak arra dolgozunk, hogy „Mindenaszemnek semmi a kéznek" akkor a külföldi iparosoknak, gyárosoknak javára rendezzük kiállitásainkat. Ezek meglátják, mi szép, mi jó, ki puhatolják, mi kelendő nálunk s megveszik. Otthon elkészitik és ők adják el nekünk, a helyett, hogy mi adnók el nekik a saját találmányunkat és saját készitményeinket.

Nem elég csak kitalálni, vagy összeállitani és be mutatni valamit. Tudni kell azt időre, kellő mennyiségben és szolid árakon nagyobb mennyiségben előállitani is.

Ez nem olyan ördöngös dolog, de kettő okvetlen szükséges hozzá, munka és kitartás, ez mindenkor czélhoz vezet, és pedig annál hamarább, ha támogatja azt egy kiállitás reklamjának hatalmas emeltyüje.

Felső-Magyarországon Scholtz pléhes, mint szegény ember kezdette pályafutását. Ma hatalmas gyárának termékei teljesen kiszoritották az osztrák gyárak ama tárgyait, a miket Scholtz elő tud állitani. Ma milliókkal rendelkezik és gyártmányait Ausztriába is liferálja.

Az apatini kosárfonó intézet nagyon rövid ideje, hogy fennáll. Készitményein a gondosságnak a jelei oly aprólékosan meglátszanak, árai oly szolidak, gyártmányai oly sokfélék (kosár, butor, játék stb.), hogy teljes erővel szoritja kifelé a hasonló gyártásu osztrák ipart, pedig alig egy éve, hogy gyártmányaival a piaczon először megjelent.

A bánffy-hunyadi gyermek játék tanműhely készitményeit az 1885-iki budapesti kiállitás alkalmával acceptálta a közönség. Leszámitva bizonyos merevséget a formákban a tárgyak az ujdonság ingerével hatottak.

Nem volt megfelelő üzleti vezetése ennek a gyárnak sem és igy a kiállitás ennek is inkább ártott, mint használt.

Mintáit tökéletesitett alakban Ausztriában kezdték előállitani s a gyár tetemes veszteség árán nemsokára kimult.

Láthatjuk, hogy kétélü fegyver a kiállitás. Ha helyesen fogjuk meg, minden oldalról vághatunk vele szalonnát magunknak, de ha ügyetlenül markoljuk meg, a saját kezünket vágjuk el vele. Különösen nehéz olyan tárgyakkal a versenyt kihivni, a melyre Ausztriában gazdagon berendezett gyárak vannak,

A pozsonyi patkószeg gyár egész országot eláraszotta patkószeggel. Liferálja ezrét 1 frt 20 1 frt 40 krtól felfelé. Vaggon számra Ausztriának is. Ám a német gyomor a magyar patkószeget nem sokáig tudta megemészteni. Egy nagyobb osztrák gyár berendezkedett és most 20—30 krral olcsobbért liferálja Magyarországra a patkószeget; veszik erősen, 50—60 waggon jön be. Egy év alatt ráfizet százezer frtot, de biztositja magának Magyarország területén az egyedáruságot a megbukott magyar patkószeg gyárnak a romjain. Ilyen a verseny. Lelkiismeretes munka, utánjárás és komolyság szükségeltetik minden üzlet alapitáshoz és fenntartáshoz, vagy fejlesztéshez.

A Ganz gyárat nem is volna szabad itt szóba hoznom, csak lopva emlitem meg, hogy a néhai Gancz, mint szegény kovács kezdette pályafutását.

Az erdélyi részek általános és speciális ipar termékeinek nagyobb mértékben való előállitására minden tényező megvolna nálunk.

Vannak az előállitáshoz szükséges nyers termányeink. A mekanikai segitő erőre van kőszenünk, van vizünk. Vannak ipariskoláink, melyek a szükség szerint még szaporithatók; vannak leleményes kézmüveseink, a kikkel, ha kiskoruktól fogva a munkát megkedveltetjük, minden iparágat fejleszthetünk, mert főleg a székelyföld népe leleményes. Nemcsak utánozni, hanem alkotni, teremteni is tud, mint a szorgalmas kinai, a ki a hány tárgyra képet fest, mindenik kép más-más jelenetet ábrázol s mindenik kép a munkásnak élénk gondolatvilágát tükrözi vissza.

A vezetésre vannak hivatott ipartestületeink. Az irányitásra pedig vannak iparkamaráink.

A kereskedelmi ismeretek fejlesztésére vannak kereskedelmi iskoláink és akadémiánk. A szövetkezetek és népbankok 8%-ra adnak kisebb iparosoknak kölcsönöket. A nagyobb ipar még olcsóbb tőkével dolgozhat.

Ha kesergés, kártyázás, vadászat, vagy a multak emlékein való merengés helyett a tehetséges iparosok meg fogják a dolog végét és a hét 6 napján teljes odaadással a munka után látnak, a leghálásabb politikába elegyednek nemzeti szempontból, a legnemesitőbb szórakozást lelik fel a saját szempontjukból. Mert ma már nem a katona verheti meg a németet az ő fegyverével, hanem az iparos az ő szerszámával. Egy nagy hadgyakorlat volna erre a czélra az erdélyrészi kiállitás. Ennek rendezéséhez közelebbről hozzászólunk.

Sz.—ő.

Április II.

— Három argumentum. —

Mint lapunk tegnapi számában jeleztük, a városi hatóság feje megirigyelte fővárosi kollegái kétes értékü dicsőségét és igy le kell tennünk arról a márczius 15-iki páratlan összhanggal megült ünneps alkalmából for-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

mált reményünkről, hogy ez a kérdés nálunk legalább nem fogja megosztani az egy hónap előtt oly impozáns egységgel érvényesülő közhangulatot.

Ám nincs szándékunk kiélesiteni a polgármesteri aktió nyomán támadó ellentéteket. De három argumentumot, a melyek az ünneplés terve felett folyt eszmecsere alatt a „loyalis“ oldalról hangzottak el, lehetetlen elhallgatnunk, a nélkül, hogy egy pár megjegyzést meg ne koczkáztassunk felettük.

Sietünk azonban kijelenteni, hogy Sándor Józsefnek azt a bizonyára csak tévedésből felhozott érvét, mely a király személyes cselekedeteiből és Kolozsvár iránt tanusitott jó indulatából deriválja az ápril 11-iki ünneplés kötelezettségét, nem tartjuk megjegyzéssel honorálhatónak.

Az ilyen érvvel el lehet jutnunk azoknak a magyar városoknak igazolásáig, a melyek az elnyomatás szomoru napjaiban, apró kegyek recompensatiójául diszpolgárokká választották az Urbánokat, de csak a jó izlés grotesk sérelmével lehet előhuzakodnunk egy olyan komoly beszédben, a milyen különben S. J. felszólalása volt.

Más tekintet alá esik Sándor Józsefnek az a Kiss Mór dr. fényes előadása által kiegészitett distinctiója, melylyel ápril 11-ét, mint a nemzet Husvétját szembe állitotta márczius 15 ével, a nemzet Karácsonyával s a melylyel azt akarta demonstrálni, hogy márczius 15-ike mellett meg lehet, meg kell ünnepelni ápril 11-ét is.

Hát jól van. A hasonlat sántit ugyan egy kissé és könnyü volna azzal szemben odaállitani Barabás Béla Arad városa közgyülési termében elhangzott beszédéből azt a passust, a mely szerint valamint nincs ember, a ki születésnapja helyett keresztelője napját tenné családja ünnepévé, ugy nincs nemzet, a mely intézményei anetását ünnepelné azok születésének időpontja helyett, — de hát hagyjuk ezt. Kérdezzük meg e helyett csak azt, hogy hát márczius 15-ikét valóban az egész nemzet ünnepelte-e, s hogy nem hiányzott-e a nemzet Karácsony ünnepéről épen a Husvét előkészitésén fáradozók jelentékeny csapata, a mely most mégis azt követeli mitőlünk, hogy vegyünk részt az általa ignorált ünnepünk háttérbe szoritására, elhomályositására rendezendett másik ünnepén?

Azt hisszük, hogy ez a kérdés adja a legcsattanósabb feleletet a „bizalmas értekezlet“ ünneplőinek első argumentumára.

De elhangzott ott egy másik argumentum is.

Sándor József ur röpitette világgá ezt is, mely ebben a két szóban nyer kifejezést: „nemzetiségi kérdés.“

Valóban ha nem léteznék közéletünknek ez a nagy nyavalyája, megteremné, s ha csekélyebb volna, megnövelné azt az a folytonos hivatkozás, a melylyel kormánypárti részről ezt a kérdést lépten-nyomon elénkbe tárják. Utszéli koldus nem mutogatja annyit béna tagjait, mint közéletünk privilegizált bölcsei állami életünknek ezt a sebét. Mutogatja hát — bármennyire tartózkodást is parancsolna je téren neki társadalmi állása — Sándor József ur is.

A formula, melyben a kormánypárti allocutiók e generalsafftszerü járuléka ez uttal feltálaltatott, igy hangzik: „A király tisztelet az egyetlen eszme, melylyel a nemzetiségeket magunkkal contactusba hozhatjuk.“

Az az eset ugyan, a melyet S. J. ur e formulával kapcsolatosan egyik szászvárosi utja reministentiájaként elbeszélt, nagyon de nagyon gyarló bizonyitéka ennek az uj tételnek. De hát ne legyünk tulkövetelők a S. J. ur logikája iránt! Azt azonban egész tisztelettel megkérdezhetjük már S. J. urtól, hogy miért nyilatkozhatik az a bizonyos királytisztelet épen csak ápril 11-ikén.

És talán kiváncsiak lehetünk arra is, hogy ha igaz a S. J. ur tétele: a hyperloyalitásnak azok után a végére mehetetlen áradozásai után, melyekkel közéletünk terén nap nap mellett találkozunk, hogy vagyunk a nemzetiségi kérdés megoldásának még mindig a legkezdetlegesebb stadiumában?

És tudakozódhatunk végül arról is, hogy ha ápril 11-ke oly jelentékeny dátumot képvisel a királytisztelet kultuszában s következőleg oly jelentékeny tényező a nemzetiségi kérdés megoldásában, — mint maradhatott idáig e jelentőségében felismeretlenül az eddigi kormányok előtt? Avagy micsoda kisérletezési methodus szerint bizonyult a nemzetiségi kérdés ama csodás hatásu arkanumának épen most?

Egyébként bizony minden magyarázgatás daczára furcsa dolog marad, ha S. J. ur a szászok megbizhatlan hazafisága miatt panaszkodik s ugyanakkor a szabadelvü párt erdélyrészi lapja ismételten a beszterczei szászok bizalmi nyilatkozatainak, mint a hazafias meggyőződés documentumainak csap reklámot.

Hanem a harmadik argumentum: a Ferencz József püspök kijelentése még ennél is furcsább valami.

„Márczius 15-ikének a nemzettel együtt való megünneplését azért nem hozhatta ajánlatba a kormány ő felségének, mert a márczius 15-iki események törvényen kivüliek voltak, a miket a korona, mint a jogrend őre, nem acceptálhat“.

Főtisztelendő szt. Atyám! Méltóságod törvényhozó is volt valamikor. Illő tehát, hogy a törvényesség fogalmával tisztában legyen.

Nos hát, kegyeskedjék megmutatni nekem a Corpus Juris egy olyan artikulusát, a melyből pl. az 1848 márczius 15-ikéig nálunk érvényben volt censura törvényessége megállapitható.

Hát bizony még csak egy szó ilyesmit sem fog találni a törvényekben. Ellenben az emberiséget vezető történelmi igazságok örök törvényében meg fogja találni azt az elvet, hogy a népeknek joguk van lerázni magukról a törvénytelen erőszak bilincseit.

Ezt hirdette — hisz Főtisztelendőséged jobban tudja, — Jézus Krisztus is, a kit a farizeusok különben szintén törvényen kivül állónak mondottak. De erről beszél a világ legnagyobb nemzetének „Julius 14-éje“ is, a melyen a Bastillet rombolta le egykor a tömeg, de a melynek évfordulóját, nem törődve kicsinyes törvényességi tekintetekkel, ünnepként üli meg a franczia köztársaság. Pedig az is őre annyira a jogrendnek, mint Méltóságod, ha a vaskorona-rendet nem is mondhatja a magáénak. Hanem, hogy Bartha János dr. magáénak mondhassa, azért imádkozom majd — az ápril 11-iki Te Deum on.

(M—r.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 7.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt szombaton (ápril 9.) jelenik meg.

Az asszony bosszuja

lesz a czime

uj angol regényünknek,

melynek a közlését **szombaton** kezdjük meg.

Előre is felhivjuk rá olvasóink figyelmét.

— **A nagy héten.** Hogy immár közel jutottunk ahhoz a naphoz, a mikor a holló mossa a fiát, a husvéti czikkek egész halmaza kinálja magát. A kirakatok megváltozott képet mutatnak s egyszerre uralkodóvá lett a husvéti tojás, meg a sonka. Különösen a sonka. A sárgás barnára füstölt sonkák százai huzzák magukat a kirakatokban, a bótajtókon, az áruasztalokon s a polczokon, majdnem azt a látszatot keltve, hogy minden sonkából van. A postások a kik az érkező csomagokat széthordják, sonkákat czipelnek a czimzettekhez s a postakocsisnak szintén sonkaszaga van. A sonkák mellett, a husvéti bárányok is nagy kisebbségben maradnak. Az emberek pedig, a kik a szokás hatalma alatt állanak s a kik pénteken halat esznek, sóvár, elégedett szemekkel nézik a sonka-inváziót s eszükbe sem jut tiltakozni a szokás ellen, a mely minden törvénynél erősebben parancsolja, hogy husvétkor sonka legyen a teritett asztalon. Majdnem mindenki polgári kötelességének tarja a husvéti sonka beszerzését, a mi azt is jelenti, hogy ez idő szerint a sonkaárusok jó üzletet csinálnak. Ha a szokás majd jobban erősödik s a sonkakultusz nagyobb mérvet ölt, akkor a jövő ezredben már divatárusok, papirkereskedők s a czukrászok is füstölt sonkát árulnak, sőt az sem lehetetlen, hogy mindinkább terjeszkedő gyógyszerészek is foglalkoznak majd ezzel a mellékkeresettel. A sonka mellet természetesen ezuttal is szerepet játszanak a husvéti tojások de már nem oly arányban, mint máskor, a miként a különféle locsoló eszközök is vesztettek érdekességükből. A husvéti locsolkodás mindinkább a vidékre szorul, a minthogy mindig is ott volt legerősebb, mert olcsó és egyszerü eszközökkel dolgozik.

— **Ünnepi istentiszteletek az ev. ref. egyházközségekben.** Április 8-án nagypénteken d. e. a belfarkas-utczai teplomban szolgál Herepei Gergel r. pap, d. u. a segédpap; a nagyutczai templomban Molnár Lőrincz r. pap, a külmagyar-utczai temlomban Németh Sándor segédpap.

Ápr. 10-én husvét első napján d. e. a belfarkas-utczai templomban Szász Béla püsp. titkár segédkezése mellett szolgál és uriszentvacsorát oszt Szász Gerő r. pap; a külmagyar-utczai templomban Nagy Károly theol. tanár segédkezése mellett Herepei Gergely r. pap; a nagy-utczai templomban Kenessey Béla theologiai igazgató és Molnár Lőrincz r. pap szolgálnak és osztanak uriszentvacsorát.

Április 11-én husvét második napján d. e. a külmagyar utczai templomban szolgál Szász Béla püsp. titkár, a belfarkas-utczaiban Molnár Lőrincz r. pap.

A délutáni, valamint ápr. 12-én husvét harmad napján a délelőtti szolgálatokat — kivéve a nagy-utczai templomot, hol Molnár Lőrincz r. pap szolgál — a legátusok végzik.

— **Husvéti istentiszteletek.** A kolozsvári r. kath. plébániai templomban Husvét másodnapján az ünnepélyes istentiszteletet a betegen fekvő Biró Béla apátplébános helyett — mint értesülünk — Páll István tiszt. kanonok, igazgató tanácsi előadó fogja a szokott segédlettel szolgálni.

— **A kolozsvári függetlenségi párt Zimándyékról** Partunk intéző bizottsága ülést tartott a tegnap délután s azon többek között foglalkozott a Zimándy-Zelenyák bünszövetség piszkos merényletével is. Többek felszólalása után egyhangulag kimondotta, hogy a galád tamadástól megvetéssel fordul el s elvárja az illetékesektől a jogos megtorlás foganatba vételét.

— **Biró Béla** kolozsvári r. kath. apátplébános — mint résztvéttel halljuk — sulyos betegen fekszik. A közszeretetnek örvendő főpapot ez előtt két héttel döntötte ágyba a tüdőgyuladás, mely igen nagy mértékben lépett fel, s csak a gondos ápolásnak köszönhető, hogy a baj végzetessé nem vált. A plébános sulyos betegségében — mint ma örömmel értesülünk — most már határozott javulás állott be, ugy, hogy két hét alatt remélhetőleg teljesen felépül, s folytathatja hivatalos müködését. Betegségében dr. Benel János gyógykezelte, s a mint látszik, sok szakértelemmel és gondossággal. A népszerü főpap sok tisztelője bizonyára örömmel veszi a betegség jobbra fordultáról szóló hirt.

— **Fagy**. Több napi meleg után e hét elején zápor, azután folytonos eső következett be. Az eső tegnap elállt, az ég kitisztult s a levegő annyira lehült, hogy az éjjel 4 C. fok hideg volt. Ez a fagy azonban, mint a kolozsvári egyetem főkertésze, Walz Lajos megnyugtatott, a növényzetnek még nem árt, miután a kibontakozás és nedv keringés nem haladott annyira elő, hogy a fagyás árthasson.

— **Fecskék**. Hétfői lapunkban emlitettük, hogy a gólyákon kivül a fecskék előcsapatai is megérkeztek Kolozsvárra. Az éjjeli fagy megviselte az érzékeny bőrü kis madárkákat, melyeknek még kevés táplálék van a levegőben. A fecskék, mint a debreczeni lapokból olvassuk, oda is megérkeztek.

— **„A gazemberek“**. Ilyen czimü kis füzet jelent meg Kossuth Lajos rágalmazóiról a könyv piaczon. Két fővárosi hirlapiró irta a rózsaszinü boritékkal ellátott füzetet, mely Zimándy és Zelenyák volt néppárti képviselők és katholikus papok ügyével foglalkozik. A füzetet 20 krért árulják.

— **Széchenyi-ünnepély.** A „Kolozsvári kereskedők és kereskedő ifjak társulata ez év f. hó 12 én üli meg a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István halálának 38. évfordulója alkalmával kegyeletteljes emlékünnepélyét a „New-York“ szálló földszinti termében.

Az emlékbeszédet dr. Ferenczy József egyetemi tanár fogja elmondani, mely örvendetes körülmény csak emelni fogja a társulat ezen hagyományos kegyeletes ünnepélyét. — A felolvasás kezdete esti 8 óra, belépti dij nincs. A meghivók az ünnepélyre f. hó 8-án küldetnek szét és a ki tévedésből ilyet nem kapott volna és erre igényt tart, kéretik a meghivót Császár Dávid vagy Somlyai Mihály üzletében átvenni.

Az emlékbeszéd zavartalan megtartására való tekintettel a társulat t. tagjai és vendégei ezennel tisztelettel kéretnek legkésőbb 8 órára megjelenni.

Az ünnepély tárgysorozata a következő:

1. „Hymnus,“ énekli a társulat kebeléből alakult dalszakosztály.
2. Elnöki megnyitó, mondja a társulat elnöke dr. Hilibi Haller Károly egyetemi tanár.
3. Emlékbeszéd gróf Széchenyi Istvánról, elmondja dr. Ferenczy József egyetemi tanár.
4. Befejezésül karének, énekli a dalszakosztály.

Ezt ugyancsak a New-York földszinti éttermében társas vacsora követi, hol külön étlap szerint vacsorázhat.

— **Vörös Sándor** kir. tanácsos, magyar óvári gazdasági akademia igazgatója jelenleg Kolozsvárt időzik. A kiváló igazgató ismerőseinek örömére, az ünnep napokat körünkben fogja tölteni.

— **A zsidók husvétja.** Tegnap este kezdődött meg az izraeliták husvétja, az Egyiptomból való kivándorlás emlékünnepe: peszach. Nyolcz napig tart ez az ünnep, mely alatt a zsidók kovásztalan kenyeret, ugynevezett macosz-t és kovász nélkül elkészitett ételeket esznek.

— **A kolozsvári közuti vasut menetrendje** f. hó 8, 10 és 11-én vagyis nagypénteken, továbbá a husvéti ünnep első és másodnapján módosittatik, a mennyiben ezen napokon délután 2 órától kezdve este 8 óráig, A. M. Á. V. pályaudvar-főtér-monostori-vonalán különvonatok forgalomba helyezése által, minden irányban 10—12 perczenként vonat fog közlekedtetni. Estéli 8 órától a rendes forgalom 10 óráig tartatik fenn.

— **Határtalan könnyelmüség** az, melyet Kolozsvár város rendőrhatósága az épitkezések ügyében tanusit. Már ismételten izben figyelmessé tettük a rendőrséget, hogy magát Deák Pál főkapitányt arra, hogy a Tivoli utczában folyó épitkezéseknél csináljon valami rendet, mert ott a közlekedés életveszélylyel jár. Kértük arra is, hogy az ott mindennap folyó rendetlenségek megszüntetése czéljából állittassanak egy rendőrt, a ki őrködjék a járó kelők személybiztonsága, általán a közrend felett. Mind ezen jó akaratu figyelmeztetésünk elhangzott, a nélkül hogy a rendőrség hivatalos lelkiismerete megmozdult volna. Mondhatjuk, hogy ilyen botrányos állapot a rendőrség szemeláttára és ő fatális közönye következtében tán sehol sincs, mint ebben a rettenes kis utczában.

Teljes tisztelettel kérjük fel gr. Béldi Ákos főispán ur figyelmét, erre a botrányos állapotra. Kérjük parancsoljon a rendőrhatóságra, s állitttasson e helyre rendőrt s tegye szigoru kötelességévé a rendőrségnek ily helyeken a közönség életbiztonsága felett való őrködést.

— **Az Erdélyi Muzeum Egylet** évi közgyülését, (mint azt a tegnap Esterházy Kálmán gróf elnöklete alatt tartott vál. ülés elhatározta) ápril 28-án d. u. 5 órakor fogja megtartani a városháza nagytermében. Egyuttal elhatározta a választmány azt is, hogy az unió kimondásának félszázados évfordulóját május 30-án diszüléssel ünnepli meg.

— **A márczius 15-iki eszméket megörökitő szoborra.** Hóry Béla pénztárnok kezeihez 20 koronát jutatott a kolozsvári Népbank, mint szövekezet 9. számu betéti könyvecskéje utján a kolozsvári műkedvelők társasága. Ez összeg a februárban a tornavivódában rendezett mükedvelői előadásnak az eredménye.

— **A kolozsvári népbank,** mely szigoruan szövetkezeti alapon létesült, hétről-hétre mind szebben fejlődik. A népbank üzletrészeseinek száma növekszik. Igen sokan keresik fel betéteikkel a bankot, mely a betevőknek 5½ %-ot fizet. Főleg a kevésbbé vagyonos osztály körében hasznos feladatot teljesit ez a szövetkezet, mely mig egy részről a takarékosságra irányuló hajlamot fejleszti, addig más részről kisebb kölcsönökkel, csekély kamat mellett módot nyujt arra, hogy munkáját és képességeit érvényesitve, a társadalomnak hasznos tényezője legyen minden józan életü, szolid, munkás férfiu. Valóságos missziót teljesit ez a bank, melynek igazgatósága az ügy előmozditására való tekintettel, hétről hétre a leggondosabb figyelemmel vezeti az ügyeket s tisztét teljesen dijtalanul tölti be. Csekély összegbe kerül a szövetkezet pénztári és könyvelői funkcziója is és ez is hozzájárul a fiatal intézet fokozatos és gyorsabb fejlődéséhez. A szövetkezet igazgatósága pénteken este tartja gyülését. Hivatalos órája vasárnap d. e. van belközép-utczai helyiségében.

— **Országos országuti bajnokversenyt** rendez folyó hó 10-én a Kolozsvári kerékpáros egylet. Az indulás Zsukról lesz reggel fél 9 órakor Deésre, onnan Kolozsvárra, mely 100 kilóméter távolságot tesz ki. Az elsőnek, ha 3 és fél óra alatt befutja az utat — kis arany érem dij adatik. Beérkezési pont Kolozsvárt a pénzügyi palota. A versenyben — mely igen érdekesnek igérkezik — mint értesülünk Budapestről résztvesznek Gillemot, Gerger és Katzer; Kolozsvárról Balogh, Benedek és Szentpéteri Dezső. Megemlitjük, hogy a beérkezés a pénzügyi palotához déli 12 óra körül lesz. A verseny napján este a New-York szálló külön termében az egylet társas vacsorát rendez.

— **Főuri hölgyek,** mint konyha szolgálók. Milyen idők voltak a világosi fegyverletétel utáni napok, szomoruan jellemzi a kolozsvári ereklyemuzeumba került egy emlék irat, mely a „Történelmi Lapok“-ban nem sokára napvilágot fog látni. Ez emlékirat elmondja, hogy az aradi várba egy asztalos volt. Ennek az asztalosnak előkelő uri hölgyek sokat fizettek, hogy felváltva konyha szolgálói minőségben nála tartózkodhassanak s fogoly férjeiket, vagy testvéreiket láthassák, ápolhassák és elláthassák.

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1898. Április 7.

Nitáért.

— Angol regény. —

King E.-től, az Angela irójától.

Forditotta: **Amica.**

XXVIII.

(Vége.) (69)

— Add ide a gyürümet, mondá Nita.

Gervase szó nélkül átadta és Nita az ujjára huzta. Gervase félre állott és a leány elhaladt mellette és lement a keskeny uton.

Ő követte, a mint a leány gyorsan haladt a falu felé. Az erdő sötétségében nem látott meg egy, az utjában fekvő tuskót; a lába beleakadt és ő megbotlott és elesett volna, ha Gervase meg nem fogta volna. — Arcza a Gervase karját érinté, midőn őtet megkapta, a leány közelsége az őrülésig fokozta a szenvedélyét. Lehajtotta az arczát a leányéhoz és a szemébe nezett.

— Nita, sugta, tegyük fel, hogy mi ketten elmennénk, te és én, — egyedül — egész életünkre; nem lennénk-e boldogok.

Nita nyugodt tekintettel nézett vissza rá.

— Igen, mondá tisztán, mi boldogok lennénk, ha a szerelem minden volna.

Gervase egy olyan sóhajjal lépett vissza tőle, a mi majdnem nyögés volt.

— Ha a szerelem minden volna, folytatá Nita szilárd hangon; de a szerelem nem minden. Te és én, mi szerencsétlenek lennénk, — ha a becsületet eldobnánk magunktól.

Gervase nem válaszolt; a szivében tudta, hogy ugy volt, a hogy Nita mondta. A kisértés csak egy vad pillanat müve volt.

Hallgatva mentek előre, mig az erdőből kijöttek és a kis falu felett levő puszta sziklán állottak.

— Elkisérjelek a szállásodra? kérdé Gervase szeliden.

Nita tagadólag rázta a fejét és ő elfogadta a határozatát. Itt kellett egymástól elbucsuznlok.

Jobbra tőlük, a sziklák lábainál, a sötét kék tenger feküdt; előttük állott a falu sötéten és némán, imitt-amott egy-egy kottage ablakából világosság csillámlott és egy asszony hangja hallatszott, a mint gyermekeit a tengerpartról behivta. A nap lemenetélének a visszaverődése még mindig ott volt az egen, de keleten egy csillag ragyogott és az uj hold sarlója ott csüngött a tenger felett, ezüstös fényt árasztva a vizek indigó szinü mélységébe.

— Isten veled! — mondá Nita, a kezét nyujtva.

— Soha sem látlak többé.

— Nem, soha!

— Nita, azzal nem ártunk senkinek; mi örökre válunk egymástól. Ajd egy csókot mielőtt elmennél.

— Nem.

Nita elhuzta kezét az övéből és elfordult. Midőn néhány lépésnyire ment, vissza nézett. Gervase a füvön feküdt, arczával a földre borulva. Nita vissza szaladt, és letérdelt melléje.

— Gervase, sugta, és Gervase a haján érezte az ujjait, Gervase!

— Menj, mondá Gervase töredezett hangon, menj!

— Mielőtt elmennék, valamit akarok neked mondani. Nem szerettem más férfit, csak téged, és soha sem fogok mást szeretni; Gervase, azt sohase felejtse el.

Felállott és elment, ez alkalommal nem nézett vissza többé.

* * *

Egy óra mulva Gervase a vendéglőbe lépett.

— Sir, két sürgönye érkezett. Mi kiküldtünk, hogy az urat keressük, miután az ember várakozik, hogy hátha választ kell vissza vinni.

A vendéglősné két sárga boritékot adott át. Gervase felszakitotta.

„Felesége leesett a lóról, komoly sérülést kapott. Jöjjön rögtön.“

A házi orvosuk küldte a sürgönyt.

Gervase a másikat gépiesen bontotta fel.

— „Felesége rosszabbul van; állapota reménytelen.“

A szemeit a második telegrámról felemelte, egy harmadikat adtak át. Egy órával később volt küldve, mint a második, és Betti néni küldte.

„Stella meghalt. Jöjj vissza rögtön. Anyád szenved a rázkódástól.“

* * *

Hat hónap mult el, mióta Nita elbucsuzott Gervasetől.

Tél van Polgarranban. A hó egy lábnyi mélyen fekszik az ingoványon keresztül vezető uton, és a mélyedésekben hó fuvások vannak. De Nita a hófuvások és csipős szél daczára valakit vár, a ki ezen a délután átjön az ingoványon.

— Már itt kelleni lennie, mondá János, a kandallóban lobogó tüz előtt állva.

Béresford kisasszony köt, nem nagyon örvendező kifejezéssel az ő minden napias arczán.

Nem egészen bizonyos a felöl, ha vajjon illő-e, hogy Nita egy olyan férfival lép házasságra, a kinek a felesége csak azelőtt hat hónappal halt meg. De Nitának e tárgy felett nincsenek kételyei. Ő holnap reggel megesküszik Gerard Gervaseval, beszéljen a világ, a mi neki tetszik. Ő csendesen ül a tüz mellett és Beresford kisasszony és a testvére előtt igyekezik elrejteni azt a mosolyt, mely ajkaira jön, hiába probált komoly arczott csinálni.

A fagyos talajon patkók csattogása hallszik, a nyitott ajtón hiden lég árad be, és Gervase velük van.

Hat hónapja, mióta utoljára egymásnak az arczába néztek, és Nita most nem néz a szeretőjére.

Szemei a kabátja felső gombjára vannak függesztve — nem tudja azokat feljebb emelni, ámbár keze az övében nyugszik — és ők holnap eszküsznek.

Gervase az oldala mellett ül és a jó szándéku, de ügyetlen János kérdéseire válaszol, János nem látja be, hogy alkalmatlan — Beresford kisasszony már csendesen kiment a szobából.

Midőn a Gervase feje félre van fordulva, Nita reá néz. Az utolsó hat hónap más embert csinált belőle. A régi fáradt, élet unt kifejezést élénk vidámság váltotta fel. Gervase hirtelen feléje forditotta a fejét és tekintetük találkozott. Jánosnak a jelentését számba nem véve, menyasszonyát átölelte a karjával, és fejét lehajtva, megcsókolta.

— Ne tedd — János előtt! — mondá.

De végre János is észre vette azt a tényt, hogy a szeretők az ő jelenléte nélkül is eltudnak lenni. — Felállott és kiment.

— Drágám! Holnap! — sugta Gervase a Nita fülébe.

És Nita pirulva hajtotta fejét a vállára.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— **Koszoru-megváltás.** Néhai id. Mihály László temetése alkalmából koszoru megváltás czimén a kolozsvári önkéntes mentő egyesülete és az orvostanhallgatók segitő egyesülete javára eddig a következő adományok folytak be: Valentini Adolf 10 frt; N. N.-né 10 frt; Kain Hugó 10 frt; Dr. Büchler Ignácz 5 frt; Dax Adolf 5 frt; Özv. Benkő Ferenczné 6 frt; Tyroler Gyula 4 frt; N. N. 2 frt. Összesen 52 frt. Fogadják a nemes szivü adakozók ez uton is a fennt nevezett egyesületek hálás köszönetét.

*

A Mihály László féle koszoru alapra ma még a következő adományt kapta a kolozsvári Önk. Mentő Egyesület városunk gyógyszerészeitől a következő szép levél kiséretében.

Nagyságos

Dr. K. Papp Ernő

urnak.

Alulirott kolozsvári gyógyszerészeknek Mihály László, kerületi orvos, nemes ember barát elhunyta alkalmából 60 forint adományát van szerencsénk tisztelettel a helyi Önk. Mentő Egyesület nemes czéljaira felajánlani pedig:

Ide csatoltan készpénzben	50 frt.
Valentini Adolf ur által már előre lefizetett s ide csatolandó összeg	10 „
Összesen	60 frt.

Kérjük ezen hatvan forintot szivesen fogadni és mint a következő gyógyszerészek adományát illetékes helyére juttatni. Biró Mózes, dr. Czecz Dénes, David János, dr. Issekutz Hugó, Paláczy Lajos, Tamás József, Széki Miklós és Valentini Adolf.

Kolozsvárt, 1898. április 6-án.

Tisztelettel

Széki Miklós.

Fogadják a nemes lelkü adakozók ez uton is a kolozsvári önk. Mentő-egyesület hálás köszönetét.

Az igazgatóság.

— **Kalandos életü festő.** Hatalmas termetü, két méter magas uri ember jelent meg ma szerkesztőségünkben és arra kért, hogy ajánjuk őt a nagyközönség figyelmébe. Nem alamizsnát kér, hanem tisztességes munkával akarja megkeresni kenyerét. Neve Butkiewicz Tódor, lengyel s apja ezredes volt 1861-ben Gelgud lengyel tábornok alatt. A már gyermek-korábban rendkivüli festőtalentumot árult el, pátyáját derékben ketté szakitotta za 1863-iki lengyel foradalom. Megsebesülve fogságba esett és Szibériába hurczolták. Pár hónapi rabság után mint közlegényt besorozták az orosz hadseregbe s részt vett a Kina és Perzsia ellen viselt háborukban. — Taskend bevételénél sulyos sebet kapott s egy évig kórházba feküdt. Tizonkét évi katonáskodás után mint kapitányt havi 50 rubel nyugdijjal elbocsátották, de meghagyták neki, hogy térjen át az orosz vallásra. Odesszában telepedett le s a festőművészetnek élt. De már pár hónap mulva megkapta az ukázt, hogy azonnal térjen át az orosz hitre, különben nyugdiját megvonják s kikergetik Oroszországból. Ő megmaradt hitelvének s azért el kellett hagynia az országot. Egy ideig Krakkóban élt, majd négy évig Budapesten tartózkodott. Most Kolozsvárra jött és szeretne dolgozni, csak akadna munkája. Fest arczképeket, tájképeket, üvegre, vászonra, vagy fára. Egy képe (Szibériai bányamunkások) Budapesten ki volt állitva, Olvasóink figyelmébe ajánljuk Butkiewitz Tódor müfestőt, a ki Nagy-utcza 7. számu házban lakik.

— **Adományok az Erdélyi Muzeumnak.** Az Erdélyi Muzeum-Egylet tegnap tartott ig. vál. ülésén három értékes és nagybecsü adományról tett jelentést a titkár. Ezek: 1. Molnár József fia Molnár Jenő József nevére 100 frtos alapitványt tett a muzeum gyarapitására. 2. A m. k. államvasutak kolozsvári üzletvezetője Sántai egy értékes bizanczi császári nagy ezüst pénzt küldött be a muzeumnak, a melyet a brassói Kavicsbánya mellett a vasutnál találtak. 3. Czetz János a temetkezési intézetében fennállása óta készült nemesi czimerekből, melyek között több történeti nevezetességü is van, egy kis gyüjteményt adományozott a muzeum könytárának. Az igazgató választmány hálás köszönettel vette a becses adományokat.

— **Politika a szószéken.** Levelezőnk irja: A máskülönben igen csendes szászsebesi szász pap H. A. bosszankodik azon, — hogy hivei közül a hires hölgy deputatióban senki sem vesz részt, virágvasárnapon keserü kifakadásokkal illette a 48-as törvények megünneplése iránt hozott törvényt s a kereszténység elveivel ellenkezőknek hirdette a magyarok barbarizmusát, mely szerinte manapság azt sem engedi meg, hogy a szásznép dicső nevét viselhesse.

Ajánljuk a főpapnak, hogy zöldizü kifakadásai helyett inkább a szeretet tüzét oltsa be hiveibe s a szószéken kivül igyekezzék azon, hogy hivei ne tartsák botrány előidézésére okul azt, ha az itteni magyarság nyilvános mulatóhelyen magyar dalt merészel (?) énekelni.

Az ilyen hang mellett ne csodálkozzék senki, ha a magyarság legintelligensebb és legtekintélyesebb része az erdő hivatali tisztikar a legnagyobb örömmel fogad olyan hirt, amit az erdőhivatal, székhelyének szászvárosra való áthelyezése ügyében a sajtó közöl.

— **Egy alispán a mai rendszerről.** Maros-Torda vármegye a napokban lepezte le volt főispánjának, báró Bánffy Zoltánnak életnagyságu arczképét. A vármegye diszközgyülésén igen nagy tetszést keltett Désy Zoltánnak, a vármegye alispánjának talpraesett szókimondó ünnepi beszéde, a melyben többek között ezeknek az igazságoknaknak adott ékesszólóan kifejezést:

Megörökitette a törvényhatóság — ugymond Désy alispán — emlékét annak a férfiunak, kinek müködése fölött lehetnek ugyan eltérő vélemények, de a kiről állitják barátai és nem tagadják ellenfelei, hogy az egész életében a mit tett, azt tette önzetlenül, meggyőződésből.

És ezt megörökitette ma, a midőn szabadon érvényesül az önzés, zsákmány, a közjó, melyet pirulás nélkül ragad meg a közpálya embere ma, a midőn tudás, szorgalom és munkabirással szemben a boldogulásnak, az előrehaladásnak egyetlen és legfőbb eszköze az alkalmazkodás, nem is a viszonyokhoz, körülményekhez, hanem egyének és azok személyeihez, a képesség alkalomszerüleg minél gyorsabban változtatni elvet, meggyőződést.

A midőn az elvek, az eszmék zürzavarának, a jellemek eltörpülésének e korában a törvényhatóság megörökiteti emlékét annak, ki nagy eszmék szolgálatában küzdött az emberiségért, küldött a hazáért és kit élete minden küzdelmeiben két vezércsillag, a meggyőződés, önzetlenség kisér elválhatatlanul: akkor a törvényhatóság nemcsak a kegyelet és halála adóját rója le, nemcsak az érdemnek adja meg jutalmát, de kijelöli az utat, melyen óhajtja, parancsolja, hogy haladjunk mi is utánunk késő nemzedékek.

Az alispán szavait frenetikus taps követte s az egybegyültek perczekig éljenezték.

— **Áradás.** A Fehér-Körös, mint minden évben, az idén is hirtelen megdagadt és rettegésben tartja a közel fekvő falvakat. A tavaszi olvadás és a nagy esők annyira megdagasztották ezt a folyót, hogy felső részein: a nagyhalmágyi és borossebesi járásokban kilépett medréből. A piszkos fekete hullámok elöntötték a parmenti szántóföldeket, a szegény nép buzavetését. A közelebb fekvő falvaknál ott zugnak a hullámok a kertek alatt s ha még tart az áradás, nem egy falu fogja megsinyleni.

Az arad csanádi vasutak már is sinylik: Csucs és Acsuva között a kiöntött folyó alámosta a vasuti töltést. A Brád felől jövő s este hét órakor Aradra érkező személyvonat Csucsnál ennek következtében elakadt. A meglazult töltést előbb megerősitették s aztán is csak lassan haladhatott át rajta a vonat, mely három óra helyett öt órakor érkezett Gurahoncra.

— **Fogarasmegyében** Mundra nevü községben tizenhat év előtt az ablakon keresztül lelőtték Knöpfler kereskedőt. A lapokban már közölték, hogy a gyilkosokat sikerült elfogni a pópa jegyző és biró személyében, kik tagadják a gyilkosság elkövetését. Mint értesülünk, a pópát, a brassói törvényszék ideiglenesen szabadlábra helyezte, tekintettel arra, hogy a sátoros ünnepek alatt a község nem lehet pásztor nélkül. A gyilkosokat a csendőrség asszisztencziájával Tropehes Henrik fogarasi csendőrkapitány tartóztatta le. A vizsgálat befejezését a fogarasi járásbiróság börtönében várják.

— **Szabadságharczi kiállitás.** Kassa sz. kir. város és a felvidék lelkes közönsége dicső szabadságharczunk félszázados évfordulója alkalmával az 1848—49. időkre s azok szereplőire vonatkozó ereklyetárgyakból kiállitást rendez. A megnyitó ünnepély sorrendje. 1. d. e. 11 órakor. Isteni tisztelet a prémontréiek templomában. Végzi egy 48-as honvéd prémontréi. 2. d. e. $11^1/_2$ órakor. A kiállitás megnyitása a Ferencz József-téren levő uj iskolaépületben: a) Hymnus, énekli a dalegylet. b) nagyréti Darvas Imre, a kiállitás diszelnöke, megnyitja a kiállitást; c) Ünnepi beszéd, elmondja dr. Stöhr Antal, a Felsőmagyarországi Muzeum elnöke; d) Szózat, énekli a dalegylet. 3. A kiállitás megtekintése az igazgató és a szakrendezők kalauzolása mellett. 4. 1 órakor társas ebéd „Schalkház" disztermében, 1 teriték ára 2 frt. 5. 3 órakor Társas kirándulás a Csermelyvölgybe. Délután 3 órakor a kiállitás megnyitása a nagyközönségnek. Az ünnepélyen Kolozsvárról, „Ellenzék" képviseletében Kuszkó István a muzeum őre fog megjelenni.

— **A közkórház megnyitása.** D.-Szent-Mártonból irják: Szép ünnepélye lesz az ünnepen Kisküküllő vármegyének. — Az nap nyitják meg a vármegye székhelyén Dicső-Szent-Mártonban az ujonan épült vármegyei közkórházt. A kórház a város szélén, a Küküllő folyó partján emelt hatalmas épület. Hatvan beteg felvételére van berendezve. — Epitési és berendezési költsége megközeliti a százezer forintot. Hogy mily lelkesen karolta fel Kisküküllő vármegye lakóssága a kórház ügyét, eléggé tanusitja az alapitványt tevők nagy száma. 100 frtos adományt 40-en, 1000 frtos alapitványt kilenczen tettek. Pedig mostanság nagyon is pénzszük világot élünk. A megnyitás előtt rendkivüli közgyülés, este pedig hangversennyel egybekötött tánczmulatság lesz a vármegyeház disztermében. A hangverseny programmja a következő: 1) Hunyady-induló, zongorán előadják Felszeghy Berta és Felszeghy Margit. 2) A rózsa. Thern Károlytól, énekli Fekete Irén, zongoján kiséri Fekete Emma. 3) A mókus titka, novella, irta és felolvassa Urmánczi Bandi. 4) Kewlári bucsu, irta Heine H., forditotta Szász Károly Melodráma, előadja Berzenczey Erzsi, zongorán kiséri Felszeghy Berta.

— **Vakmerő szerelemrabló.** A rablásnak nem mindennapi esete történt meg Békés városban. Papakoszta, Affendákisz megvannak szégyenitve. Ez urak csak erős, titkos závárzatu Wertheim-kasszákat törtek fel, raboltak ki, de Békésen egy csodaszép fiatal asszonyt a szerelmében raboltak ki.

Homályosnak tetszik e kifejezés. Pedig érthetően és világosan megmagyarázza a szerelemrablás pikáns, kényes esetét az elmondandó eset, mely joggal nevezhető pikáns és rendkivüli esetnek is.

Merészet gondolt ekkor a tüzesvérü urfi, ki mint bebizonyitotta, nemcsak elvben, de gyakorlatban is a legnagyobb ellensége az ártatlan Plátónak.

Mit csinált? Egy este megleste, mikor hazulról eltávozott a férj. És midőn a férj az első utcza kanyarulatánál eltünt, nosza fürgén a diák, egész otthonassággal benyitott a szép asszonyhoz, a ki már lefeküdt és sötétben volt. Az urfi hiven tudta utánozni a férjet, az iskolában is erről volt hires, mint nagy komédiás. Teljesen a férj hangján beszélt s magyarázta, hogy otthon feledett valamit . . .

Sötét volt, mint a milyen sötétség a spanyol románczok lovagszobáit is gyakorta be szokta boritani. Sietett felhasználni ezt az urfi, a szerelmes diák. Vakmerően odament szép asszonyhoz és csókzáporral kábitotta el. Oly szaporán, oly hevesen, annyi szenvedélylyel csókolt, hogy az asszony szóhoz sem tudott jutni. De meg hisz utóvégre a csókért ritka asszony szokott haragudni, természetesen minden csélzást kizárva, csak a férji csokot értjük mi . . .

Hát hiszen, vélte a menyecske, csak a jussát gyakorolja a férjuram. Azért fehér, illatos karjaival átölelte ő is vélt férjének a nyakát és . . . Sötét volt . . .

Sötét volt, mint a spanyol románczok lovagtermeiben, hol a vár urnőjének szerelméről susog a kötélhágcsón át utazó troubadour . . .

Mégis, végül az urfi tavozni készült a hosszas, édes ölelkezés után. Mámoros fővel készült indulni vakmerőségének szinhelyéről. De óh vaksötétség! . . . Nem tudta megtalálni a kijáratot.

Addig tapogatódzott, hogy a szép asszony segiteni akarván rajta, — és gyertyát gyujtott . . .

Jaj! sikoltott az asszony élesen!

A diák elszaladt.

A pikáns eset következő felvonása már a biróság előtt játszódik le, mert o fiatal asszony feljelentette a vakmerő szerelem rablót, a ki Plátóval még annyira sincs összebarátkozva, mint Bánffy Dezső báró . . .

— **Zágoni báró Szentkereszthy Stefánie kitüntetése.** A háromszéki humánus intézmények lelkes támogatóját s a kézdivásárhelyi „Erzsébet-árvaleányház", a „Rudolf-kórház", a „Stefánie-menedékház", az „Oltáregylet" és a „Vöröskereszt" fiókja létesitőjét és fáradhatotlan fentartóját, zágoni báró Szentkereszthy Stefániet ő felsége a koronás arany érdemkeresttel tüntette ki. A nemes bárónő ismert jó szive és lankadatlan buzgósága humános intézmények iránt már eddig is köztisztelet és elismerés tárgya volt Háromszéken. A legfelsőbb kitüntetés csak fokzza ezt tiszteletet, melyet a jótékony ügyek védője és munkása iránt érzett a vármegye közönsége.

MŰVÉSZET.

Szinház. Bisson és Carré bohózatát „Mi történt az éjjel?"-t láttuk a tegnap. A bohózatot annak idején Krecsányi adta elő először a budai szinkörben, igy tehát természetes, hogy a jóizü bohózat nótákkal alaposan meg van spékelve, a mit különben ugy látszik, nem vesz rosz néven a mi közönségünk sem. A tegnapi előadás különben nem a legnagyobb ambitióval folyt, a mit a szinház üres volta eléggé indokolt. — A fő női szerepet Susannet Áldor Juliska igen kedvesen játszta, nótáit többször megtapsolták. Vendrei Poulardja pompás alakitás. Csak anynyit emlitünk még meg, hogy Megyeri szerepét Pataki, Kassaiét Janovics játszta.

*

Pénteken és szombaton a szinház zárva lesz.

*

Ünnepi műsor:

Vasárnap délután: „Mátyás diák és a czinkotai nagy itcze". Énekes történelmi szinmü.

Vasárnap este: „Strike". (Munkás lázadás.) Szigligeti énekes szinmüve.

Hétfőn délután: „Czigánybáró". Strauss nagy operettje.

Hétfőn este: „A gyimesi vadvirág". Géczy népszinmüve.

*

Vendégszereplések. Megyeri igazgató gondoskodott arról, hogy ápril. havában érdekes vendégszereplésekkel élénkitse az évad végét. — A vendégszereplések sorozatát az ünnepek után U j h á z i kezdi meg, a ki két estén, két kiváló szerepében fog fellépni.

*

Stephanidesz Károly, a Nemzeti Szinház uj karmestere f. hó 11-én megkezdi müködését.

*

Az uj karmesterről. Stefanidesz Károlyról, kit Bölöny intendáns jövő szezonra szerződtetett, következőleg ir a „Szegedi Napló."

„Szeged város közönsége, mely az igazi tehetségét és érdemet mindig méltányolta és elismerte, kiváló ünnepeltetésben részesitette a szinháznak nagytehetségü, jeles képzettségü karmesterét, S t e f a n i d e s z Károlyt, a ki két éven át tartott nagysikerü müködése után megválik a szegedi szinház kötelékéből, hogy elfoglalja helyét a kolozsvári nemzeti szinháznál.

Stefanidesz Károly távozása nagy veszteség a szinházra, az ő ügybuzgalmát, fáradságot nem ismerő munkásságát bizonyára megérzi majd az énekes személyzet, mely nagy részben neki köszönheti az idei saisonban elért sikerét.

A milyen jeles karmester Stefanidesz, éppen olyan kiváló zongoramüvész is. Bámulatos technikával rendelkezik; aczél ujjai alatt szinte megelevenednek a zongora billentyüi és játéka tele van hévvel és érzéssel.

A közönség tegnap a szinházban, ma meg a „Tisza" szállóban rokonszenves melegséggel bucsuzott el a fiatal karmestertől, a ki kiérezhette a közönség magatartásából, hogy sajnálattal látják az ő távozását és mielőbb visszavárják ide, a hol a szinháznál bizony elkel az olyan képzett karmester, mint a minő ő is.

*

A szinház egy uj tagjáról. H a t a l a Györgyike, a kolozsvári Nemzeti Szinház uj drámai szendéje tegnap bucsuzott el Szabadkán közönségétől. Ez alkalommal a város nevében a szinadon ezüst koszorut nyujtott át neki egy küldöttség. Hatala Györgyike még csak 6 hónap óta van szinpadon és máris kedvencze lett a szabadkai szinháznak.

Szerkesztőségi üzenet.

V. M. Kolozsvárt. „Edit"-re is Ugyanazt mondhatjuk, a mit a másikra. Tessék az irást kisebb tárgyakon gyakorolni. A szerelem nagy problema. Különösen azon a területen, a melyre „Editet" állitotta. Edit egy különböző darabokból össze állitott mozaik. A különböző helyről vett részek gyengén vannak egymáshoz illesztve s a hétköznapi journalistika szólás formáival össze ragasztva. A jótékony czélra rendezett bálok reklámjaiban is elkoptatott forma, hogy a „czigányok huzzák a talp alá valót."

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék" táviratai, telefon tudósitásai, és sürgöny-levelei.)

A flotta hitel.

Bécs, ápril. 7.

A „Neue Freie Presse" szerint a tengerészeti kormány követelte 55 millió frt szükségletet az egyik közös miniszteri tanácskozáson majdnem felényire szállitották le. Erre vonatkozólag még nincs hiteles hir.

Bécs, ápril. 7.

A „Fremdenblatt" a legutóbbi napokon tartott közös miniszteri értekezleten a delegácziók elé terjesztendő javaslatokat illetőleg történt megállapodások dolgában ezeket hallja: Tekintettel arra a körülményre, hogy a flotta követelt kiegészitése a minimumát teszi annak, a mire Ausztria-Magyarországnak tengerészeti érdekei védelmére szüksége van, Spassa C. ragaszkodik a flotta-terv álláspontjához. Ezért tehát 5 csatahajó, 5 czirkálóhajó, 8 torpedójármü és 60 torpedónaszád épitésétől, a melyre összesen 55 millió frtnyi rendkivüli hitel szükséges, nem tértek el. A két pénzügyminiszter tanácsait követve, meghosszabbitották a kiépitésre szánt 10 évi időt. Ezen idő lejártával flottánk létszáma 15,8—9000 tonnás csatahajó, 14 czirkálóhajó, 15 torpedójármü és 90 torpedó-naszád lesz. Ez a hajószám megfelel a partvédelem czéljainak, de tengerészeti érdekeink megóvását a külföldön részben az biztositja, hogy a flottának körülbelül negyedrésze tartaléknak tekintendő, tehát a külföldön is felhasználható. A flotta terv bemutatása arra is alkalmat adott, hogy a tengerészeti költségvetés rendes szükségletének jövőbeli emelkedése szóba kerüljön. Az emelkedés az épités befejezte után nem fogja felülhaladni a mostani 500.000 frtnyi emelkedést, mert a régi csatahajókat, korvetteket és ágyunaszádokat kijavitják és az azok karban tartására szükséges kiadások megszünnek.

Vihar.

Budapest, ápril. 7.

Mint Konstantinápolyból jelentik, tegnap előtt ugy a fővárosban, mint a tengerparton orkánszerü vihar dult, annyira, hogy a szabadban való tartózkodást lehetetlenné tette. A vihar sok kárt okozott, a Bosporus mindkét bejáratánál, több vizi jármü megsemmisült, de szerencsére ember életben kár nem esett. Az utak hóval boritvák, a mi ez időben a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. Kis-Azsia belsejéből szintén hóviharokat jelentenek.

Czáfolat.

Zágráb ápril. 6.

Csincsek Flórián lelkész és képviselő a hivatalos lap mai számában megczáfolja a

Budapesti Hirlapnak azt a hirét, mintha ő a maga és képviselőtársai nevében koszorut tett volna Kossuth Lajos sirjára.

Polgármester fegyelmi vizsgálat alatt.

Budapest, ápril. 6.

Hunyadmegye közgyülésén fegyelmi vizsgálatot rendelt el Szászváros polgármesterre Acker Frigyes ellen, mert a helységnevekről szóló törvényjavaslat tárgyalásának idején rendkivüli közgyülést hivott össze s daczára a képviselők egy része tiltakozásának, a közgyüléssel a törvényjavaslat ellen a törvényhozás tekintélyét sértő határozat fogadtatott el.

Thessália kiüritése.

Budapest, ápril. 7.

A posta és a görög kormány Thessália kiüzetésére s a görög csapatok visszatérésére vonatkozólag elvileg már megállapodásra jutottak. Most már csak a részletek megállapitása van még hátra, miként egyik részéről Ethem pasa tábornagy, másik részről Vasso tábornok igyekeznek mihamarabb befejezni. A török csapatokat Boloban és Larisiában összpontositják, a honnan az elszállitás is történni fog; — azután a görögök az Othrys hegyen és Domokoson át ismét bevonulnak Thessáliába s azt megszállják. Tehát most ismét mag teszik azt az utat, a mit most egy éve tán nagyon is futólag — már egyszer bejártak.

Hol van Várkonyi?

Budapest, ápril. 7.

A fővárosi rendőrség az utóbbi napokban nagyban kutatja a szoczialista vezér Várkonyi hollétét, a nélkül azonban, hogy lényeges eredményt el tudott volna eddig érni. Az bizonyos, hogy márcz. 25-én testvérénél volt Czegléden, honnan 26-án Budapestre jött 28-án este Bécsbe utazott, hol felkereste a „Magdalenen-strasse" 56-ik szám alatt levő magyar munkás egyletet, a hol azonban senkit sem talált. Innentől fogva hiányzik minden nyom. Azon feltevés, hogy Várkonyi Amerikába vitorlázott, bizonyára azon körülményen alapul, hogy az utóbbi időben New-Yorkból több levelet kapott, melyek azonban az ottani magyar szocziál demokrata párt vezetőségétől erednek. Várkonyi, ki egyébként csak is magyarul beszél, a szökésre csak rövid idő előtt határozhatta el magát, mert közvetlen elutazása előtt tanácskozott egyik fővárosi ügyvéddel, a kire sajtópereiben a védelmet bizni akarta.

Háboru előtt.

Washingtonból távirják: Mac-Kinley elnök tegnap akarta a senátusban felolvasni Amerika izenetét, de Ferencz József király **kivánságára hétfőig elhalasztotta.**

Legujabb hir szerint Woodford, ámerikai követ családjával együtt elutazott Madridból.

Merénylet.

Budapest, ápril. 7.

Ferdinánd, bolgár fejedelem ellen merényletet akartak elkövetni.

Egy vasuti állomáshoz közel a sineket akarták felszaggatni, de miután nem tudták, egy csomó követ hordtak a pályatestre.

A fejedelmet vivő vonaton azonban észrevették s idejekorán megállitották azt. A csendőrség egy suhanczot letartóztatott, de nem vallott.

A Zolaper megujitása.

Budapest, ápril 7.

A Temps szerint a katonai biróság Walsin Eszterházy őrnagy ellen okvetlen a Zolaper megujitását fogja kérni.

Kitüntetett alispán.

Budapest, ápril. 7.

A király Somogyi István Nagy-Küküllőmegye alispánjának a harmadosztályu vaskorona rendet adományozta.

Lábmosás.

Budapest, ápr. 7.

A Mátyás templomban a lábmosást a primás végezte ma delelőtt. Bécsben a Burgban maga a király. Az asszonyok lábmosása a királyné tavollette miatt elmaradt.

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLOS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HIRDETÉSEK.

Sz.: 2701—898. polg. 261. 2—3.

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszék közhirré teszi, hogy a kolozsvári országos Károlina kórház kiépitése czéljából Piger Jánosnak a kolozsvári 317. számu tjkvben 1963|1, 1963|2, és 1964. hrsz. a. belső laktelek, udvar- és kert az azokon levő felépitményekre nézve a kisajátitás-kártalanitási eljárás az 1881. évi LXI-ik t. cz. 46. és következő szakaszai értelmében elrendeltetvén a tárgyalás megkezdésére, az egyezség megkisértésére ezen kir. törvényszék 16. számu irodahelyiségében Csiszér Károly kir. törvényszéki biró vezetése alatt **1898 évi április 21-ik reggeli 8 órája** tüzetett ki, — mikorra kisajátitó és kisajátitást szenvedőn kivül bárminő jogczimen s jogalapon igénylők a részökre kinevezett ügygondnok Sugár József ügyvéd által képviselve meghivatnak azzal, hogy elmaradásuk a kártalanitás feletti eljárást és érdemleges határozathozatalt nem gátolja, s e miatt igazolásnak helye nincs.

A kir. törvényszéknek Kolozsvárt, 1898. évi Márczius hó 22-én tartott üléséből.

Br. Szentkereszty Zsigmond,
elnök.
Dr. Müller,
jegyző.

Szám: 2054—898. k. i. 266. 1—3.

Pályázati hirdetmény.

Marostorda vármegye, régeni felső szolgabirói járásba bekebelezett maros-vécsi kör-orvosi állás lemondás folytán megüresedvén, annak választás utján leendő betöltésére ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással a vármegyei pénztárból előleges havi részletekben fölvehető 1000 frt évi fizetés és orvosi látleletek készitéséért sulyos testi sértés esetében 50 kr., minden egyéb orvosi bizonyitványért 25 kr. dj szedhetése van egybekötve. — Továbbá magánfelek gyógykezelése alkalmával az első látogatásért az érdekelt fél által adandó fuvar és ugyanazon betegség tartama alatt, az érdekelt fél felhivására történt másodszori — és azután következendő látogatásokért nappal 20, éjjel 40 kr. látogatási, illetve vény-irási dij- és fuvar illeti a megválasztandó körorvost.

A megválasztandó körorvos köteles Maros-Vécs községben lakni, a közegészségügyi körbe tartozó 11 községet — 12000 lélek — saját fuvarán 14 naponként meglátogatni, s az akkor bejelentett betegeket dijtalanul gyógykezelni, továbbá tartozik az 1876. évi XVI. t.-cz.-ben és szabályrendeletben előirt teendőket végezni.

Pályázni kivánókat felhivom, hogy az 1876. évi XIV. t.-cz. 143. §-a értelmében felszerelt folyamodványaikat **f. évi május hó 5-ig** annál bizonyosabban adják be alulirt hatósághoz, — mivel a későbben érkezett kérések nem fognak tekintetbe vétetni.

A választás Maros-Vécs községében a körjegyzői irodában folyó év május hó 7-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni.

Magyar-Régen 1898 évi április hé 3-án.

Farkas,
főszbiró.

Sz. 216—1898. v. k. 264. (1—1.)

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött birósági végrehajtó ezennel közhirré teszi, hogy a m.-szigeti kir. jár.-biróság 1897. évi 25134 és 25135. számu végzésével hivatalból képviselt Buzáth Márton és özv. Marosán Albertné felperes részére Balássy Lajosné szül. Geist Irma alperes ellen 62 frt 01 kr., és 89 frt 18 kr. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás folytán alperestől mult évi December hó 24. napján felül lefoglalt 571 frtra becsült ingóságokra, a Kolozsvár városi kir. járásbiróság 26286—897. számu végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kolozsvárt Nagyuteza 95. sz. házban leendő megtartására határidőül **1898. évi április hó 12. napján d. e. 10 órája** tüzetik ki, mikor a biróilag lefoglalt butorok, 1 zongora, 1 varrógép s egyébb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénzfzietés mellett, — szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégittetéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólirt kiküldöttnek vagy irásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a biróság tábláján kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Kolozsvárt, 1898. évi mártius hó 27. napján.

Lichtenstein József,
kir. bir. vgrhjtó.

254—898. sz. 265. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a prágai cs. k. keresk. járásbiróság 1897 évi E. 77519. sz. végzése következtében Dr. Weiss Miksa ügyvéd által képviselt Carl Kol'n javára Dunki Béla ellen 194 frt 99 kr. s járul. erejéig 1898. évi január hó 26-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 448 forintra becsült különféle fali órákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. jbiróság 2477—1898. számu végzése folytán 194 frt 99 kr. tőkekövetelés, ennek végzés szerinti napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 20 frt 63 krban biróilag már megállapitott költségek erejéig Kolozsvárt hidutczában levő órás üzletben leendő eszközlésére **1898 évi április hó 13. napjának d. e. 11 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1898. évi mártius hó 26. napján.

Pap Jenő,
kir. bir. vhajtó.

A legjobb szénsavas vasas gyógyfürdő Erdélyben,

„HOMOROD."

Főévada tart junius 14-től szeptember 2-ig.

E fürdő Udvarhelymegyében a sz.-udvarhelyi vasut-állomástól 16 klmtr. távol 3 havasi kristálytiszta patak összeszakadásánál, egy fenyves erdőktől dusan körülvett szélmentes szép völgyben fekszik.

Van 5 szénsavas vasas ivó gyógyforrása, melyeknek vize sápadság, vérszegénység s ezen alapuló idegbetegségek eseteiben, valamint a légző és emésztő szervek hurutjainál biztos hatásu kellemes üditő ital, van 2 női és 2 férfi tágas, hideg uszódája és egy gőzfütéssel berendezett több szakaszu kényelmes meleg szénsavas vasas fürdője.

E fürdők jeles gyógyhatásuak köszvény, idegzsába, ideg gyengeség ellen, de különösen specziális gyógyhatásuak női alhasi bántalmaknál, u. m. petefészek, méh hüvely és hólyag megbetegedéseknél.

Mint magaslati gyógyhely — kellemes, egyenletes hőmérsékü fenyőillattal vegyült pormentes levegőjével — versenyez bármely honi fürdővel.

Légkura gyanánt tüdővész, tüdő, mell, hashártya megbetegedések, rekedség, hörghurut, sápkór, nehéz lélegzés eseteiben biztos gyógyhatásu.

Van állandó ujonnan választott fürdő-orvos, most engedélyezett szabályszerüen felszerelt gyógytár, postahivatal.

Távirda 4 klmtr. távolságban Szt.-Oláhfaluban.

A lakszobák ára szolid.

Vendéglős **Simó János** sz.-udvarhelyi, kinek jó hirü, szolid konyhája ismeretes, ő gondoskodik naponta kétszer pontos bérkocsi összeköttetéséről a sz.-udvarhelyi vasuti állomással.

Mindennemü megkeresésre és prospektussal pontosan szolgál

CSIKI AMBRUS bérlő,
Kápolnás Oláhfaluban

258. 2—3.

1.000,000 Korona
Egy millió
nyerhető.

A 2-ik magy. kir. szabad. osztálysorsjáték **50.000** nyereményének jegyzéke.

A játékterv 9. §. szerint a legnagyobb nyeremény

1.000,000 korona
Egy millió

A nyeremények következőleg vannak beosztva:

Nyeremények:		Korona:
1	á	600 000
1	„	400 000
1	„	200 000
2	„	100 000
1	„	90 000
1	„	80 000
1	„	70 000
2	„	60 000
1	„	40 000
5	„	30 000
1	„	25 000
7	„	20 000
3	„	15 000
31	„	10 000
67	„	5 000
3	„	3 000
432	„	2 000
763	„	1 000
1238	„	500
90	„	300
47350	„	200, 170 130
100, 80, 40 korona.		

50.000
nyer. és jutalom!
13.160,000
kor. ért.
melyek hat osztályban kisorsoltatnak.

223. 1—2

A 2-ik magy. kir. szab.
osztálysorsjátékban

a sorselási programm szerint **egy millió koronát,** tehát hatalmas összegü készpénzt nyer a legnagyobb nyeremény a játékterv 9. §. szerint; ennélfogva ezen osztálysorsjáték nagyon előnyös nyerési esélyeket nyujt, és pedig:

100.000 eredeti sorsjegy **50.000** pénznyereményt.

A sorsjegyek tételének nyernie kell. Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló jegyzékben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid időközben kisorsoltatik, midőn is a nyert összeg a szerencsés nyerőnek készpénzben kifizettetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron adunk el:

Egész	eredeti sorsjegy	6 frt	— kr.
Fél	„ „	3 frt	— kr.
Negyed	„ „	1 frt	50 kr.
Nyolczad	„ „	0 frt	75 kr.

Az összegnek postautalványon való vétele után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet az első huzásbani érvénnyel. Kivánatra utánvéttel is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegy küldeményhez az eredeti huzási programmot is megküldjük és minden huzás után vevőink azonnal megkapják az eredeti huzási lajstromot.

Gyakran ezreseket koczkáztatnak merész vállalatokba, a midőn a kilátásba helyezett nyeremény nagyon kérdéses. Ennélfogva koczkáztassunk egy sorsjegy vételével aránylag oly csekély összeget, mely által hirtelen nagy tőkét nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk **nagyon** csekély és gyorsan elfogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelménnyel ne késsünk és kérjük azokat, lehetőleg azonnal, azonban mindenesetre

légkésőbb f. é. április 25-ig

hozzánk beküldeni.

Fehér Lajos és társa
a m. k. szab. osztálysorsjáték főelárusitói
BUDAPEST,
Gizella-tér 5. szám.

MEGHIVÓ.

Miután a **f. hó 3-ára** kitüzött rendes közgyülésre érvényes határozathozatalra elegendő számu részvényesek meg nem jelentek, az alapszabályok 64. §. alapján **f. hó 24-én délelőtt 10 órakor**

ujabb közgyülés

fog tartatni.

Magyar-Igen, 1898. április 5. 267. 1—1.

Magyar-Igeni Takarékpénztár Részvénytársulat.

Az „Agrár takarékpénztár r. t."-nál Marosvásárhelyt egy kereskedelmi akadémiát végzett

GYAKORNOK

azonnal felvétetik.

Előnyben részesülnek, kik már pénzintézetnél alkalmazva voltak.

Évi fizetés egyelőre 300—360 frt.

Eredeti okmányokkal felszerelt pályázatok az igazgatósághoz intézendők.

Marosvásárhelyt, 1898. április hó 1.

263. 2—3. **Agrár takarékpénztár r. t. igazgatósága.**

Posztószállitás csakis magánosoknak!

Egy vég 3·10 mtr. hosszu teljes uri öltöny ára csak

frt	3·10	jó
frt	4·80	jó
frt	7·50	finom
frt	8·70	finomabb
frt	10·50	igen finom
frt	12·40	angol
frt	13·95	kammgarn

Valódi gyárjából!

Egy vég egy fekete szalon-öltönyhöz **10 frt. Felöltő szövetek** 3·50 frttól feljebb; **Loden** a legszebb szinekben egy vég 6 frt, 1 vég 9·90 forint; **Peruvienne** és **dosking, állami- és vasuti tisztviselők és birói tálar szövetek;** legfinomabb **kammgarn** és **cheviotok,** ugyszinte **egyenruha szövetek** a **m. k. pénzügy** és **csendőrség** részére stb. stb. kül. gyári áron a pontos és szolidnak ismert posztógyári raktár:

KIESEL-AMHOF Brünnben!

Minták ingyen és bérmentve. — Mintahű szállitás.

Figyelemre méltó! A t. közönségnek fontos azt tudni, — hogy a szöveteket közvetlen helyről való beszerzés esetén **sokkal** olcsóbban kapja, mint a közvetitő kereskedelem utján. A „Kiesel-Amhof" brünni czég az összes posztókat valódi gyári áron küldi szét és nem számitja hozzá a magánvevőt annyira megkárositó ugynevezett szabóengedmény.

136. 14—24.

Háziasszonyok figyelmébe!

Főzött fehér viasz parquettek beeresztéséhez, tükörfénnyel, igen kiadó 1 kg. **1·40.**

Parquette fénymáz 1 kg. **1·20.**

Borostyán-lakk puha padlóhoz gyorsan szárad, mosható, 1 doboz **90.** és **1·20 kr.**

Mattolin világos v. sötét, keményfa butorok tisztitására egy üveg **35 kr.**

Email lakkok, mindennemü festékek- és ecsetek.

Champhoros Napthalin szeletkék, kipróbált szer molyok ellen, egy csomag 10 kr.

Mindennemü rovarirtó szerek. 244. 7—

Husvétra öntöző illatszerek

szóró dugóval, bármely illatból, 1 üveg **15, 25** és **35** kr.

Ujdonságok angol és franczia illatszerek, szappanok és hölgyporokból.

Kapható: **BURGER FRIGYESNÉL**
Drogueria az „Arany-kereszthez", Kolozsvár, főtér.

PÁRTOLJUK A HAZAI ÉKSZER IPART!!

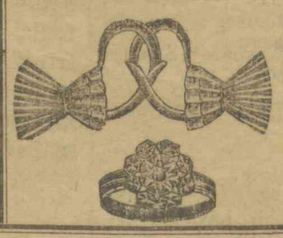

Sárga János

ékszerész- és órás üzletében

KOLOZSVÁRT, HID-UTCZA 11. SZÁM ALATT,

Dus választékban raktáron vannak a legujabb és legizlésesebb

arany- és drága-kő ékszerek, ezüstnemük, arany láncz

jegy-gyürük-, antique régiségek-, arany-, ezüst-, aczél-, fali-, inga-, asztali órák stb.

Különös figyelmébe ajánlom a nagyérdemü közönségnek a **saját gyártmányu finom ékszereimet,** melyeket a nagy forgalom és első kézből beszerzett ékkövek jutányosságáért a legszebb kivitelben **igen jutányosan árusitom.**

Az uj ékszerek készitéséhez állandóan sok aranyra van szükségem, miért is az arany és ezüst tárgyakat a **teljes értékben** megveszem vagy uj áruval becserélem!

Uj ékszerek készitése valamint ékszer és órajavitások pontosan.

Szives pártfogást kérve tisztelettel 822. 88—100. **SÁRGA JÁNOS** ékszerész.

Legujabb képes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Ny. Magyary Mihály nyomdájában Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Elismert legjobb mosószer!

LESSIVE PHÉNIX

Kapható:

Kolozsváron: Flora Gyula, Gergely Ferencz, Havas Lázár, Haraszthy Jenő, Hirschfeld Sándor, Jeney Lajos, Kónya Sándor, Pap Ernő, Pap László, Papp Kristóf, Segesváry és Társa, Szele Márton, Wertheimer Vilmos, Zsilinszky Antal czégeknél.

Gyulafehérváron: Jakabfy Albertnél.

Nagyszebenben és Segesváron: J. B. Misselbacher czégnél.

Brassóban: J. L. Hesthaimer czégnél.

Maros-Vásárhelyen: Simon Ferencz czégnél.

Gyár: Osztr.-Magyar Monarchia részére:

Vácz.

198. 7—10.

TISZTA ZAMATU ASZTALI,- PECSENYE- ÉS CSEMEGE BOROK ÁRJEGYZÉKE.

Borok megnevezése		Hordók-ban hektoliterenként frt	kr.	1 litere palaczkokban frt	kr.	0·5 litres palaczkokban frt	kr.
Asztali	1896 évi	24	—	—	—	—	—
Finom asztali	1895 évi	26	—	—	38	—	—
Pecsenye	1892 évi	28	—	—	42	—	—
Marosmenti	1890 évi	32	—	—	46	—	—
Schiller (piros)	1896 évi	26	—	—	38	—	—
Tramini	1890 évi	52	—	—	62	—	32
Bakator (magyarádi)	1888 évi	47	—	—	62	—	32
Olasz Rizling	1888 évi	47	—	—	62	—	32
Leányka	1890 évi	62	—	—	72	—	36
Rózsamáli Lönhárdt Fer. püspök hagyatékából	1896 évi	32	—	—	44	—	—
Rizling Lönhárt Ferencz püspök hagyatékából	1895 évi	45	—	—	—	—	—

Borok megizlelhetők itteni pinczéinkben és raktári áron megrendelhetők: Székely-Udvarhelyt **Gergely János,** Székely-Kereszturon **Gergely János** és **Szentgyörgyi Gergely,** Parajdon **Moldován Miklós, Zsigmond Sándor,** — Baróthon **Dániel Ferencz,** Brassóban **Néda Józsefné, Haasenmayer Frigyes** és **Józsa Ferencz,** Erzsébetvároson **Lang István,** Segesvárt **Krafft és társai,** Kovásznán ifj. **Ugron János,** Tusnádi fürdőn **Incze Lajos,** Csik-Somlyón **Kálnoki Lajos,** Csik-Szt.-Domokoson **özv. Szakács G.-né,** Csik-Szt.-Mártonon **Jakab Gyula,** Gy.-Szentmiklóson **Czifra F. és fiai,** Gyergyó-Alfaluban **Kis Jakab** uraknál, valamint pinczéinkben.

Ajánljuk tiszta borból saját gyárunkban készült **Cognacot** literenként 8 frtért, továbbá finomitott udvarhely-megyei **szeszt** és **pálinkát.**

Árjegyzékkel kivánatra szolgálunk.

Székely Borkereskedés R. Társ.

Székely-Kereszturon. 243. 3—3.

Kolozsvári vizmü- és csatorna-vállalat.

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat

Magyarországon a legrégibb, 40 év óta fennálló

vizmü- és csatorna-vállalat.

Többszörösen kitüntetve.

Fő- és vidéki **városokban** több mint **6000** magán- és nyilvános épületeket rendezett be.

AJÁNLJA MAGÁT

a n. é. kolozsvári **ház-tulajdonosoknak,** — mint a házi vezetékek összeköttetésére és a városi vezetékek készitésére egyedül jogosult vállalat — a legszolidabban

házi vizvezetékek és csatorna-munkák, vizkagylók, Closetek, fürdők, öntöző-csapok

berendezésére.

Költségvetéseket, tervezeteket dijtalanul szivesen készit a

625.(80—1) **ZELLERIN M. gyári részvénytársulat**
kolozsvári vizmü- és csatorna-épités vezetősége,
(Kolozsvárt, Belmagyar-utcza 45. sz.)

Ugyanitt kapható: „Praktikus tanácsadó a házi vezetékek kezelésére." — Ára 1 frt.

Kolozsvári vizmü- és csatorna-vállalat.

Kolozsvári vizmü- és csatorna-vállalat.

Az 1896. évi budapesti kiállitáson „jó munkáért" kitüntetve.

LÉBER GYULA

ELSŐ ERDÉLYI SODRONY SZÖVETFONAT ÉS SZITAÁRU GYÁRA.

Kolozsvárt, Torda-utcza 9. szám.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, u. m.: kertek, erdők, vadas-kertek, szöllők, sirhelyek, stb. bekeritéséhez való **gépfonatait;** majorsági udvarok **fonattal való befonását;** pincze, padlás, ablak világossági magtár- és éléskamara ablakok **rostélyzatát, áthanyó rosták,** szén, koksz, kavics válogatásához; **szikra-fogók** gépekhez. Zöldre festett **légyszövet, szelelő-** és **lóher rosták.** Backer-féle **rosták** és egyébféle használatra **vas- réz- és czin-szövetek, kruppa-sodrony szegélyzetek,** különféle mintákban, fakeretbe foglalt **rosták- és sziták,** ruganyos **ágybetétek** [matrácz], **sodrony-lábtörlők,** acél **tüskés sodrony-huzal.**

Képes árjegyzékkel kivánatra ingyen és bérmentve szolgálok.

A nagyérdemü helyi és vidéki közönség becses pártfogását kérve maradok

178. 12—20. kiváló tisztelettel **LÉBER GYULA.**

Olcsó tüzifa!

A magyar-fodorházi erdőségekben eladó kicsinyben és nagyban méterekben, valamint hosszu ölekben is vágatva

kitünő minőségü

cser és tölgy tüzifa!

Egy méter ára **1** frt. Egy hosszu öl ára csak **7** frt. Nagybani vételnél ár-engedményben részesitem a venni szándékozókat. A jóminőségü fiatal tölgy és cserfa hántatlan jó égő, verőfényes erdőségekből vágatott.

Bővebben értekezhetni **Lukács János** fakereskedővel Kolozsvárt, külkirály Nagy-Brettyó sikátor 5. szám, hol a mintaölek is megtekinthetők.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Lukács János
fakereskedő.

116.10—10.

Olcsó tüzifa! Olcsó tüzifa!

Olcsó tüzifa!

A női szépség ápolására

legjobb a THURY-féle

KORONA arczszépitő kenőcs,

mely rendkivül finom és teljesen felszivódó, kedves illatu készitmény! Bámulatos hatása abban rejlik, hogy a bőr által rögtön felszivódik és ez okozza ezen feltünő átalakulást, hogy az arczról minden szeplő, májfelt, pattanás, anyajegyek eltünnek s nehány nap után még koros egyének is fiatal, üde, tiszta arczbőrt nyernek. **Nem zsiros, nappal is használható!! Doboza 60 kr.**

Raktár Pécsett: **„Remény" gyógytárban- és a „Drogueriában."** Bpesten: Kochmeister Fr. Eszék: Dávid Gy. Temesvár: Krájer J. Léva: Medveczky S. N.-Salló: Zsorna L. gyógyszerész uraknál. Keszthelyen: Mérey Ignácz. Kolozsvárt: **Burger Frigyes** urnál.

Postai megrendeléseket naponta eszközöl a készitő: 163. 5—5.

Thury Dénes B.-vörösmarthi gyógyszerész.

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesitjük a n. é. közönséget, hogy

üveg- és porczellán üzletünket

Relközép-utcza 15. sz. (Horovitz-házba)

helyeztük át; és ott a hatóságilag engedélyezett

Végeladást

még rövid ideig folytatni fogjuk.

A visszamaradt árukat pedig régi üzletünkben főtér **33.** sz. a. **elárverezzük,** — melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghivjuk.

928. 58—0. **Frank-Kiss János fiai.**

Üzlet áthelyezés!

Nagyobb vételnél árengedély!

Füszer, Liszt, Rum, Likör!

Legjobb minőségü bükk és cser

tűzifa

WERTHEIMER VILMOS-nál

Széchenyi-tér, Babos-palota sarok üzletben,

és saját házánál Széchenyitér 33. sz.

Vágott tűzifa 50 kg. felül bármennyi, minden időben leggyorsabban házhoz szállitva.

Petrozsényi első minőségü **salon-kőszén** és **bükkfaszén** nagy raktár. 1024. 31—00.

Nagyobb vételnél árengedély! Nagyobb vételnél árengedély!

Nagyobb vételnél árengedély!

UJ VASÜZLET! UJ VASÜZLET!

Van szerencsénk a nagyérdemü közönség figyelmét felhivni, hogy

Kolozsvárt, belhid-utcza 19. szám alatt

(az „Angol királyné helyiségében")

Gépkiállitásunk

van és **technikai üzletünkkel** kapcsolatosan megfelelő

VASÜZLETET

is rendeztünk be, a hol raktáron tartunk: **Rudvasakat** minden kivitelben, vas, cső, fedél, horgony, ólom és **rézlemezeket,** vas és réz huzalokat, aczélokat, saját gyártmányu **vasöntvényeinket** és eke részleteket, kapákat, ásókat, lapátokat, gereblyéket, villákat, minden fajta ollókat, fejszéket, bárdokat, — kovács, lakatos, rézmüves, bádogos, asztalos és ács **szerszámokat,** franczia furó gépet, kalapácsokat, üllőket, satukat, öntött aczél reszelőket és ráspolyokat, fémárukat, huzal és kovácsolt szegeket, fa és vas csavarokat, lemez szegecseket, csavarházak és alátéti karikákat, kulcs vasakat.

Legnagyobb választék **konyhaberendezésekben,** zománczott öntött vas és lemez edényekben, evőkészletekben, egyszóval minden a vasütlethez tartozó áruczikkek a legjobb kivitelben.

Előre is biztositva a legpontosabb kiszolgálásról szives pártfogásokat kérve maradunk

Kiváló tisztelettel 259., 2—3.

Solymosy és Kósch vasöntőde és gépgyár fiókja Kolozsvárt.

Legolcsóbb árak mellett! Pontos és gyors kiszolgálás!

Leghirnevesebb aczélok gyári raktáron.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. érd. helyi és vidéki közönségnek tudomására hozni, hogy 56 év óta fennálló

MAGKERESKEDÉSEMET

belközép-utcza 5. szám Gróf Wass Albert házába (a régi üzlethelyiséggel szemben) helyeztem át s ajánlom egészen friss csiraképes és megbizható magvaimat.

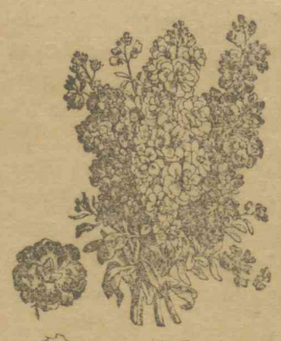

Arankamentes franczia, olasz és magyar Luczerna,

Arankamentes Lóhere, Oberndorfi Répamag, Angol fü-magvak.

Továbbá az összes Vetemény és Virágmagvak.

Árjegyzéket kivánatra bérmentesen küldök, vidéki rendelmények pontosan eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel 172 9—0.

Tauffer Ferencz Utóda.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 7.

— **A balázsfalvi ünnep.** A románok május 14-én Balázsfalván tartandó ünnepére nagyban folynak az előkészületek. A párisi román nemzetiségü egyetemi ifjak körlevélben tudatták a prágai, bécsi, berlini és a magyarországi román ifjusági körökkel, hogy a május 14-iki balázsfalvi ünnepen két tagból álló küldöttséggel képviseltetik magukat. A prágai, berlini és bécsi Romania Juria egyesületek együttvéve 32 taggal képviseltetik magukat, kik a külföldi testvérek nevében koszorut fognak helyezni Barbuc néptribun szobrára. A romániai liga átiratban felszólitotta a délvidéki szerb köröket, hogy csatlakozzanak a román nemzet május 14-ik ünnepéhez.

— **Fókavadászok pusztulása.** Szt.-Johnsból jelentik, hogy a Greenland fókavadászó gözös a napokban 25 matróz holttestével érkezett vissza. Huszonhárom matróz holttestét vissza kellett hagynia. A gőzhajó márczius 21-én indult el 54 emberből álló legénységgel. A legénységet, midőn a jégmezőn fókára vadászott, hóvihar lepte meg, a mely a jeget széthajtotta és csak 6 embernek sikerült megmenekülni.

— **Testvérgyilkosság.** Kegyetlen testvérgyilkosságról adnak hirt Bajáról. A bácskai Kis-Rém község zgyetlen korcsmájában mulatott vig tamburaszó mellett négy legény. A mulatozás közben egyik legény, Nancsuk Sándor odaszólt fivérének Andrásnak, adjon már ő is 10 krajczárt a tamburásnak, ne mulasson potyára. A tréfa annyira felbőszitette Andrást, hogy bicskát rántva, még mielőtt megakadályozták volna, neki rohant öcsének és leszurta; a szerencsétlen legény néhány percz mulva kiszenvedett. A gyilkos testvért átadták a illető biróságnak.

— **A kormányozott gólya.** Londonból távirat utján érkezik a hir, hogy Warwick grófnénak, az angol arisztokrácia egyik legszebb és legszellemesebb tagjának márczius 21-én fia született. A legkomolyabban állitják, hogy a mikor Warwick grófné tudomást vett arról, hogy édesanyja nemsokára nagymama lesz, távirati uton kért tanácsot Schenk tanártól. Schenk két asszisztensét küldte Londonba. A dolog a legnagyobb titoktartás alatt történt, a grófné vidéki birtokára utazott, s ott a lehető legpontosabban betartotta azokat az életrendi szabályokat, amelyeket a Schenk doktor emberei szabtak eléje.

Az idő mult, és Warwick grófnénak ez év márczius 21-én fia született. A boldog anya nem állhatott ellent annak, hogy legalább legintimebb környezetének el ne mondja, mennyi része van a dologban a Schenk professzor fölfedezésének. Igy aztán, miután mindenki esküvel fogadta, hogy nem adja tovább a hirt, egy hét alatt egész London tudott a dologról, s a napokban egy igen előkelő folyóirt meg is irta, amely irást még mindeddig nem czáfolta meg Warwick grófné, aki rendes előfizője a folyóiratnak.

IRODALOM.

„**Fatenyésztés**"-czimmel a földmivelésügyi m. kir. miniszterium kiadásában egy igen hasznos hézagot pótló szakmunka jelent meg, melyet Molnár István orzs. gyümölcsészeti és fa-tenyésztési miniszteri biztos irt meg.

A mü megismerteti az olvasót a fatenyésztés egész anyagával, eszközeivel, tovább népszerüen és behatóan foglalkozik a gyümölcs és egyébb fák szaporitása nevelése kezelése és ápolásával.

Minden fa-tenyésztő és gyümölcstermelő, nagy hasznát veheti ezen hasznos szakmunkának, de különösen nélkülözhetetlen halauza lesz, a községi fa-iskola kezelő tanitóknak és a pomologiával foglalkozó lelkészeknek. A diszesen kiállitott, 91. sikerült eredeti ábrával ellátott és 19. nyomott ivre terjedő könyv ára egy koronában lett megállapitva, hogy azt minél többen megszerezhessék. Ezenfelül a miniszter meghatalmazta a nevezett miniszteri biztost arra is, hogy minden lelkész és tanitónak, ki e könyvért egyszerü levélben hozzá fordul a müvet ingyen megküllhesse.

Sport.

„A kolozsvári K. E. 100 kilométeres bajnokversenye, mint lapunknak jelentik, érdekesnek igérkezik. A verseny iránti érdeklődést emeli az, hogy czélpontja Kolozsvár.

Helyes, hogy végre egy oly versenyt irt ki, a K. K. E. melynek czélpontja városunk. Eddig daczára, hogy 8 éve áll fenn az egyesülat, versenyeit mindig ugy intézte, hogy Kolozsvár csak induló pont volt.

Most lesz először alkalma a közönségnek egy országuti verseny beérkezését meglátni.

A küzdés nagyon erős lesz, hazánk legjobb erői fognak mérközni a szép Erdélyrészi bajnokságért. Jön a pécsi treineur iskola, jönnek a szászok s jön a főváros 3 legjobb ereje, köztük a „nagy" Gerger, Európa 100 kilométeres bajnoka — a Bécs-Berlini, Milanó-München, Bécs-Párisi és Páris Bordói világversenyek győztese.

*

Figyelmébe ajánljuk a törekvő K. K. E.-nek, kiválóan ügyeljenek arra, nehogy ez a versenyük is, mint sok megelőző reklamul szolgáljon a külföldi kerék pár gyáraknak. Ez nagyon alászállitaná a versenyértékét és az az egyletnek sem anyagilag sem erkölcsileg nem használna.

*

Nagyszerü vadállomány van Eszakamerika Wyoming nevü állomásában. A mint ugyanis egy német szaklapnak ottani tudósitója irja: Wyoning és a szomszédos Colorado állam között olyan gazdag a wapiti-állomány, hogy egy ottani ismerősének néha 500—1000 darabból álló falkákat is lehet látni. De nemcsak wapiti, hanem járószarvas is bőviben van s bár a farmerek a szénaboglyákat nyolcz láb magas keritéssel ellátva védekeznek a vad keritéssei ellen, mégis a lefolyt tél alatt igen nagy kárt tettek a széna készletben, mert a keritést ledöntve, teljesen feletették a széna-készleteket. A farmerek közül igen sokan elvannak keseredve e miatt és a kormánynál lépéseket akarnak tenni, hogy a vadállomány vadászatokkal apasztassék.

*

Szalonka-vadászatok. A szalonka-vadászokra az idén rossz napok vártak. Csak kevés helyen lőttek nagyobb számban szalonkákat és sok helyen egyátalában az idén sem volt. Legjobban illusztrálják különben az idei rossz felvonulást a Somogy vármegyei szalonka-vadászatok eredményei; a hol máskor 2—300 drbot füztek aggatóra a tavaszi idény alatt: ott most kénytelenek annak egyharmad részével beérni. Például: Festetits Tassiló gróf hirneves csurgoi és berzenczei területein a mult hó végig alig hogy 100 darabra felviheték az ideáig lőtt hosszucsőrűek számát. Inkey István báró iháros területein ugyancsak a mult hó végéig mindössze 115 eredeti szalonka került aggatóra, pedig mint két hétig vadásztak, nap nap mellett. Szinte megfoghatatlan e mellett, hogy a gróf Majláth-féle dolnji-miholjá-zi pagonyokban mégis 200 darabon felül tudtak elejteni, csupán 4—5 napos vadászaton. Ott tehát mégis csak volt szalonka, mert a mult hó végéig már — a mint halljuk — közel 300 darabot lőttek. Hasonló nagy eredményt értek el — a mint halljuk — a Guttmann-féle — szlavoniai birtokon is.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás

a szamos-ujvári takarékpenztár részvénytársaság 1898. márczius havi forgalmáról.

Bevétel: Pénztár áthozatal 4644 frt 35 kr. Betétek 20,180 frt 75 kr. Kamatok 3983 frt 33 kr. Váltók 68,785 frt. Kötvények 2719 frt 80 kr. Jelzálog 400 frt. Betét más intézetnél 20,458 frt 25 kr. Összesen: 121,171 frt 48 kr.

Kiadás: Betétek 25,427 frt 90 kr. Kamatok 146 frt 22 kr. Váltók 72,972 frt 50 kr. Kötvények 1945 frt. Jelzálog 5720 frt. Betét más intézetnél 5000 frt. Fizetések 280 frt. Irodai kellékekre 20 frt 56 kr. Osztalékra 192 frt Leirásokra 54 frt. Pénztármaradvány 9413 frt 30 kr. Összesen: 121,171 frt 48 kr.

NYILTTÉR.

A hirneves

TEUTSCH-FÉLE BOROK

kaphatók Kolozsvárt eredeti raktári árakon

SEGESVÁRY és TÁRSAI

főtéri füszerüzletében. 2—3.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy faraktárom-ban a nyári hónapok alatt is kapható

I. rendü bükk, tölgy és **cserfa.**

A n. é. közönség szives támogatását kérve, mindenben azon leszek, hogy a jó minőség és kiszolgálás által további bizalmukat kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel

3—3 **Fisch Géza.**

Telefon **315** sz.

Megrendelhető a **Hazám kávéház**-ban.

Van szerencsém a nagyérdemü urnők beeses tudomására hozni, hogy Bécsből hazaérkezvén; ezuttal is nagy és elegáns választékban mindennemü

legujabb bécsi és párisi divatu

KALAPOKAT

hoztam.

Ezeknek megtekintésére szives látogatását kérve maradtam

teljes tisztelettel

Özv. Wieder Gyuláné

Főtér 6. sz., Wolff J. gyógyszerész ur házában földszinten.

255. 3—3.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgy közönséget, hogy

bevásárlási utamból haza térve

raktáromat a legdusabb és minden modern igénynek megfelelően rendeztem be, igy abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy ugy a legegyszerübb, mint a legkényesebb és legválasztékosabb izlést is ki tudom elégiteni.

Disztelen szalma kalapok 70 krtól kezdve.

Divatos diszitett női kalapok 1·30 krtól 10 frtig.

Original modellek 12 frtól 30 frtig

Valódi angol gyártmányu nap és esernyők!

A nagy érdemü hölgy közönség szives pártfogását kéri

2—3 Tisztelettel

Jeszenszky Ferencz.

A helyi és vidéki közönség tudomására hozom, hogy 40 év óta fennálló vegytisztitó intézetemet **Páris-utcza 8, szám** alá helyeztem át, hol, mint eddig is

FÉRFI NŐI ÉS KATONAI RUHÁK,

selymek, függönyök, nyakkendők, csipkék, kesztyük és bársonyok tisztitását elvállalom.

Eddigi teljes bizalmukat továbbra is kérve tisztelettel

4—5 **Feichtinger Ignáczné.**

Természetes

PARÁDI ARSEN

és vastartalmu könnyen emészthető

GYÓGYFORRÁS SPECIFICUM

Legelőkellőbb orvosi szaktekintélyek által rendelve: **sápkór, vérszegénység** ellen, **női betegségeknél, ideg- és bőrbajoknál,** valamint **görvélykóros** esetekben.

Gróf Károlyi Mihály, uradalmi felügyelősége, Parád.

Ismertető füzeteket ingyen és bérmentve küld a

Főraktár: Édeskuty L. Budapest

cs. és kir. udvari szállitó

V., Erzsébet-tér 8. sz.

Kapható minden gyógytárban és megbizható füszerkereskedésben.

2—6

Hirdetések.

Gyógyszertár áthelyezés!

Alólirott ezennel tudtára adja az igen tisztelt közönségnek, hogy

gyógyszertárát

f. hó 2-ától a Főtér 9. sz. házba

(Kir. tábla épület, br. Jósika-féle ház.)

áthelyezte!

Kolozsvárt, 1898 április 2.

BOGSCH LAJOS

252. 5—6. az „Egyszarvuhoz" czimzett gyógyszertár tulajdonosa.

ALAPITTATOTT **1866.**

MATUTSEK JÓZSEF

férfi-, női és gyermek czipész-üzlete

Kolozsvárt. Főtér 2. sz.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesittetnek.

257. (3—x.)

A Mauthner-féle

hirneves

Konyhakerti- és virág-magvak

zárt és **hatóságilag védett** csomagokban; a **törvényesen** bejegyzett

medve védjegygyel

valamennyi nagyobb **füszer- és vas-kereskedésekben** kaphatók.

A Budapesten Andrássy-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** czég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen **friss** és **valódi** magvakért, a mely csomagok **ragasztva**, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, ugy mint a mellékelt rajz is mutatja.

82. 20—00.

A kolozsvári közuti vasut részv. társ. mint a

Magyar általános hitelbank szén-osztályának

erdélyrészi vezérképviselősége

elfogad megrendeléseket ugy fuvarokban — 100 klgrtól kezdve — valamint kocsirakományokban szállitandó **Lupényi (urikány zsilivölgyi) legkitünőbb minőségü darabos-, salon-, koczka-, dió-, rostált és pormentes akna-, por- és kovácsoló-kőszénre,**

továbbá:

Felső-sziléziai legkitünőbb minőségü koczka- és dió- pirszénre (koaksz.)

Állandó nagy raktár: **A közuti vasut forgalmi telepén.**

Bármily minőségü kőszén, — illetve pirszén anyagbani megrendelés — akár **fuvarokhan,** akár pedig **kocsi-rakományokban** kivántatnék a szállitása, azonnal és a legpontosabban foganatosittatik.

A befuvarozás kizárólag a közuti vasut saját szénszállitó szekerein eszközöltetik.

Erdélyi állomásokról beérkező megrendelések a legrövidebb idő alatt, — **közvetlen a lupényi kőszénbányák által** — teljesittetnek.

A közuti vasut anyagraktára elfogad továbbá megrendeléseket **4 köbméterenként és kocsirakományonként** saját raktárából azonnal hazafuvarozandó **I. rendü bükk tüzifára.**

Iroda: **Belmagyar-utcza 6. sz.** Távbeszélő állomás: **97.**

Raktár: **a közuti-vasut forgalmi telepén közraktárak mellett.** Távbeszélő állomás: **155.**

Megrendelések elfogadtatnak: **Reményik L. és fiai** főtér, **Kiss Ernő** főtér, **Kónya Sándor** főtér, **Szele Márton** főtér, **Boskovics József** belkörép. utczai, **Papp Ernő** belhid-utczai, **Weinberger és Thaler** belmagyar-utczai üzletében Kolozsvárt.

967. 25—0.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a t. közönségnek jelenteni, hogy a Széchenyi-tér 7. sz. alatt (Babos-ház) lévő üzlethelyiségemet **Hid-utcza 18. szám alá** (Rucska-ház az Angol-királynő szállodával szemben) helyeztem át és egyuttal kérem a t. közönség szives pártfogását jövőre is.

Üzletemben minden hangszer- és hozzávaló kellék kapható, különösen ajánlom kitünőnek elismert saját készitményü **hegedüimet, gordonkákat, czimbalmokat, gitárok, cziterák, fa- és réz fuvó hangszereimet,** valamint saját készitményü **sodrott hurjaimat,** ugyszintén az olasz, német és magyar készitményü **hurjaimat.**

Nagy raktárt tartok **monopon, ariston, herophon, ariosa, intona** s hozzávaló **kottákból,** valamint **kézi és fuvó harmonikákból, okarinákból — és gyermek hangszerekből.**

Mindennemü javitásokat elvállalok, és különösen felhivom a közönség figyelmét arra, hogy felelősségemre javitok bármely kényes vonós hangszert és bármilyen összetörött hegedüt ugy állitok össze, hogy az az előbbi hangját teljesen visszanyeri.

BRAUN MIHÁLY

249. 3—4. hangszerkészitő.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.